Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 179. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го СЕРПНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 19, 1977 No. 179. VOL. LXXXIV.

ЯРОСЛАВА БАНДЕРА, ДРУЖИНА СВ. П. ПРОВІДНИКА ОУН СТЕПАНА, ПОМЕРЛА В ТОРОНТІ

Торонто, Канада (ГУ). — В середу, 17-го серпня, в одному з місцевих шпиталів померла після короткої недуги на 60-му році життя св. п. Ярослава з Опарівських Бандера, дружина св. п. Степана Бандери, вбитого большевицьким агентом в Мюнхені в 1959-му році, Голови Організації Українських Націоналістів.

Св. п. Ярослава Бандера народилася в Сяноці 14-го вересня 1917-го року, студії закінчила у Львівському університеті. Після смерти чоловіка переїхала в 1960-му році до Торонта, де й померла після короткої недуги легенів. Осиротила дочку Наталку Куцман з чоловіком Андрієм і дітьми в Німеччині, дочку Лесю та сина Андрія з дружиною Марією і дітьми в Торонті та ближчу і дальшу родину. Час і подробиці похорону в часі подавання цієї сумної вістки ще не були встановлені.

РІШЕНО ОРГАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ В ЕВРОПІ

Мюнхен, в серпні 1977. — За ініціятивою Педагогічного Осередку СКВУ тут в приміщенні Українського Інтернату відбулася — як це вже інформовано у вчорашньому виданні „Свободи" — Конференція Вчителів українських шкіл з европейських країн. Конференція була зорганізована Координаційним Осередком Українських Громадських Центральних Установ в Европі (КОУГЦУ) та Центральним Представництвом Української Еміграції в Німеччині (ЦПУЕН), при співпраці Українського Вільного Університету. На Конференції продискутовано проблеми українського шкільництва в діяспорі та у висліді дискусії рішено почати заходи для організації української гімназії в Европі, на взір тих гімназій, що їх мають, наприклад, мадяри, литовці чи лотиші в Німеччині, а поляки у Франції та Англії. Гімназія даватиме своїм учням повну середню освіту, нарівні з кращими европейськими гімназіями та ліцеями, а в додатку українське національне виховання. Розуміється, що вона буде акредитована (визнана) урядом тої держави, в якій буде находитися.

Викладачами в гімназії стануть молоді, кваліфіковані педагоги з Німеччини, Англії, Франції та інших країн. Гімназія прийматиме учнів — хлопців та дівчат — з усіх країн після закінчення чотирьох кляс початкової школи. Передбачається також можливість, що деякі учні приїздитимуть до гімназії тільки на один рік для того, щоб добре навчитися української мови. Гімназія підготовлятиме учнів до вступу на всі університети. З

(Закінчення на стор. 5-ій)

Д-р Омелян Лукасевич — „Професор Року"

Міннеаполіс (Я. Т.) — Медична Фундація Міннесоти дає кожного року нагороду для „Професора Року", що його вибирають студенти медичної школи у Дулут, Міннесота, тайним голосуванням. Цього року цю нагороду — 1000 дол. — поділили між собою, отримавши однакову кількість голосів, д-р Омелян Лукасевич, професор-асистент мікробіології й іммунології, та д-р Афдергайде, професор і декан Відділу Патології.

При цій нагоді варто подати, що досліди д-ра Лукасевича у ділянці іммунології та чотири його наукові праці з тієї ділянки, зокрема його відкриття у ділянці поборювання рака крови, викликали велике зацікавлення у медичному світі. У зв'язку з появою його праць, д-р Лукасевич досі отримав понад три сотні листів від спеціялістів іммунології, медичних шкіл, дослідних інститутів та поодиноких лікарів із 27-ох країн світу із проханням прислати їм відбитки його праць.

Проф. І. Телюк одержав державну дотацію

Ню Гейвен (Н. Н.) — Проф. І. Телюк, бувший заступник головного предсідника УНС та почесний голова Округи УНС стейту Коннектикат, від травня 1975 р. голова Економічного департаменту Нюгейвенського університиту одержав державну дотацію в сумі 19,500 дол. для реалізації економічно-суспільного проєкту „Програма спільного зрозуміння між приватним і публічним сектором" в місті Ню Гейвені, Конн.

Проєкт був схвалений Радою високого шкільництва стейту Коннектикат (Board of Higher Education) на підставі закону, ухваленого 1956 р. для суспільно-економічних проєктів.

З проф. І. Телюком будуть співпрацювати деякі професори університету і агенції публічного та приватного сектора міста Ню Гейвен. Крім наукової праці, проф. І. Телюк є членом Плянувальної комісії Ню Гейвену, членом Екзекутиви УККА, членом НТШ, членом-основником УААУП, та ряду інших організацій. Тепер, в часі виборів посадника Ню Гейвену, він є членом фінансової комісії для перевибору посадника Френка Лога.

Д-р І. Гвозда найменований на координатора повітової Етнічної Демократичної Ради

Сиракюзи, Н. Й. — Д-р Іван Гвозда, професор політичних наук в Каюга коледжі і відомий український громадський активіст, який очолює Світову Федерацію Лемків, був найменований на пост координатора Етнічної Демократичної Ради повіту Онондаґа а стейті Ню Йорк.

Майкл Брегман, голова Демократичної партії повіту Онондаґа, заявив, що новостворена етнічна рада буде координаційним чинником всіх етнічних Демократичних груп повіту і репрезентуватиме їх в повітовому комітеті Демократичної партії. Раду очолює п-і Джін Гамільтон, а її перше засідання відбулося у вівторок, 9-го серпня, сказано в повідомленні місцевого щоденника „Сиракюз Геральд-Джорнал", який рівнож подав вістку про найменування д-ра Гвозди.

Державний департамент вдоволений заявою Брежнєва

Вашінґтон. — Державний департамент ЗСА зайняв в середу, 17-го серпня ц. р., офіційне становище до промови генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда Брежнєва, яку він виголосив на святочному обіді в честь привітання президента Югославії Тіта в Москві, заторкуючи в цій промові деякі аспекти американсько-совєтських відносин і хвалив президента Картера за його старання поправити ці відносини між обома країнами. Брежнєв натякав особливо на виступ президента ЗСА в Чарлстоні, Південна Каролайна, в дні 21-го липня ц. р., де Картер, виступаючи на конвенції стейтових законодавців південних стейтів, заторкнув справу погіршення американсько-совєтських відносин і переговорів про скорочення стратегічної зброї, які застрягли на мертвій точці. Речник Державного департаменту Годдінґ Картер 3-ій заявив кореспондентам, що Білий Дім вдоволений заявою Брежнєва, зокрема його ствердженням, що Совєтський Союз у дальших переговорах старатиметься відновити добросусідські відносини зі ЗСА. „Ми думаємо продовжувати переговори один з одним, — заявив речник Державного департаменту, — бо обидва президенти — Картер і Брежнєв, висловились за конечністю продовження таких переговорів і за намагання перетворити слова в діла".

Венс відбуде наради з Ґромиком, відвідає Італію

Вашінґтон. — Державний департамент інформує, що державний секретар Сайрус Венс на початку вересня відбуде у Відні наради з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Ґромиком, під час яких будуть обговорені такі справи, як новий договір щодо обмеження стратегічної атомової зброї, конфлікт на Близькому Сході та інші міжнародні проблеми. Венс відтак поїде до Риму, де переговорюватиме з представниками італійського уряду, зокрема про можливу економічну допомогу з боку ЗСА.

Як відомо, наступного тижня Венс має відлетіти до Пекіну, щоб продовжувати старання встановити кращі відносини між ЗСА і комуністичним Китаєм. Деякі законодавці, як демократичний сенатор Едвард Кеннеді з Массачусетс, закликають уряд президента Джіммі Картера якнайшвидше встановити „повні дипломатичні зв'язки з Пекіном" та зірвати ці зв'язки з Націоналістичним Китаєм на Тайвані, однак, далі продовжувати торговельні та інші зв'язки з Тайваном, але „неофіційного характеру".

Амбасадор Янґ закінчив поїздку по країнах Карабійського моря

Бріджтавн, Барбадос. — В середу, 17-го серпня, Андрю Янґ, амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй, закінчив свою 12-денну поїздку, під час якої відвідав 10 країн Карабійського моря. Перед поворотом до Вашінґтону Янґ під час пресової конференції сказав, що його поїздка була успішна, бо лідери тих держав погодилися на пропозицію уряду ЗСА щодо створення „регіонального партнерства", в якому співпрацювали б згадані 10 держав і Америка, щоб розв'язати спільні проблеми, зокрема економічного характеру. Зазначуючи, що ідея такого „партнерства" була видвигнена вже раніше, Янґ твердив, що тепер заіснували всі підстави сподіватися, що таке партнерство" стане дійсністю, а не тільки пляном.

Амбасадор Янґ сказав, що уряд президента Картера плянує збільшити економічну допомогу для держав Карабійського моря, зокрема підтримуватиме ті країни, які шанують громадські, політичні і загальнолюдські права своїх громадян.

ЗСА проти нових ізраїльських осель на арабських землях

Вашінґтон. — Державний департамент в середу, 17-го серпня, скритикував рішення ізраїльського уряду прем'єра Менахема Беґіна дозволити розбудувати три нові оселі на арабській території, окупованій Ізраїлем під час війни 1967-року. Після того, як ізраїльський уряд дав дозвіл на розбудову тих осель на західньому березі ріки Йордан, недалеко від попереднього кордону з Йорданією, Годдінґ Картер ІІІ-ій, речник Державного департаменту, заявив, що це рішення Ізраїля „стане ще більшою перешкодою для старань встановити тривалий мир на Близькому Сході", зазначуючи, що Семюєл Луїс, амбасадор ЗСА до Ізраїля, видвигне ту справу у близьких переговорах з ізраїльськими властями. Державний департамент підкреслив, що становище ЗСА відносно нових ізраїльських осель на окупованій арабській території таке саме як було в кінці липня, коли президент Джіммі Картер під час нарад у Вашінґтоні з прем'єром Беґіном одверто заявив, що Америка противиться таким оселям, бо вони порушують резолюції Об'єднаних Націй і не беруть під увагу бажань арабських мешканців тих окупованих земель.

Уряд прем'єра Беґіна, повідомляючи в середу про своє рішення розбудувати три нові оселі на окупованій території, твердив, що він тільки виконує постанову попереднього ізраїльського уряду, веденого прем'єром Іцаком Рабіном, додаючи, що не вважає, що ті поселення порушують будь-які міжнародні закони. Вже існує понад 70 таких ізраїльських осель на окупованих арабських землях.

У приватних розмовах члени американського уряду висловлюють велике здивування, що прем'єр Беґін погодився на розбудову нових осель саме в час, коли державний секретар Сайрус Венс веде делікатні переговори з лідерами країн Близького Сходу в справі замирення, як теж дивуються, що Ізраїль ігнорує заклики президента Картера не розбудовувати нових поселень на окупованих землях.

Кипрські турки домагаються

Тегеран, Іран. — Ройтер інформує, що лідер кипрських турків Рауф Денкташ заявив в інтерв'ю, опублікованому тегеранською пресою, що вже наспів найвищий час, щоб проголосити турецьку частину Кипру самостійною державою. „Проблема, перед якою ми тепер опинились, — заявив Денкташ, — є продовжувати безплідні переговори, які опинилися останньо в сліпому куті, або поділити Кипр на дві частини і турецьку частину проголосити самостійною державою". Іранський щоденник „Растакгіз", який помістив інтерв'ю з лідером кипрських турків, цитуючи Денкташа пише, що „вже наспів час для такої розв'язки і лідери кипрських турків старатимуться приготовляти турецьке населення для піддержки їхньої ідеї".

ДЖЕК АНДЕРСОН ОПИСУЄ НЕДОЛЮ ЙОСИПА ТЕРЕЛІ

Вашінгтон. — „Другий Александер Солженіцин з розпачем звертається до нас із глибоких нетрів совєтської в'язничної системи. Це Йосип Тереля, 34-річний поет-дисидент, який перебував 14 років у совєтських тюрмах і психіятричних шпиталях за те, що відмовився зректися своїх переконань... КҐБ почало переслідувати Терелю коли йому було тільки 19 років. Він поповнив два злочини проти Кремля. Поперше, він українець, член гордого 50-мільйонового народу, який відмовляється зректися своєї древньої культури. Подруге, він є вірним членом Української Уніятської Церкви, яка ставить Бога перед державою" — пише відомий американський колюмніст Джек Андерсон у своєму коментарі, який появився в багатьох газетах в середу, 17-го серпня, між ними в нюаркській газеті „Ди Стар-Леджер", нюйоркській „Дейлі Нюз" та інших.

Андерсон інформує читачів, що хоча Терелю були звільнили минулого року, то тепер він знову ув'язнений, бо КҐБ поновно заарештувало його в червні ц. р. Однак, під час короткого періоду на волі Тереля мав змогу описати свої жахливі переживання у совєтських концтаборах, в'язницях і закладах для умово хворих, переживання, які щодо жорстокости перевищають описи страждань в Дантовім пеклі — пише Андерсон.

Андерсон цитує деякі знущання над Терелею та іншими політичними в'язнями, що їх допускаються сторожі в'язниць і концтаборів, зазначуючи, що ці цитати поміщені в листах Терелі, які продісталися на Захід. В коментарі Андерсона поміщені описи биття в'язнів тюремними властями, різні рафіновані тортури, нестерпний голод і холод, а зокрема наголошено такі події, як побиття Терелі вартовими за те, що він відмовлявся зректися своєї віри і признатися, що був членом української націоналістичної групи, яка — пише Андерсон перестала існувати коли Терелі було три роки.

Внаслідок всіх знущань над ним, Йосип Тереля тепер має спаралізований хребетний стовп, часто терпить на кровотечі з носа, рота і вух, як теж йому поламали пальці, бо старався у в'язниці писати — пише Андерсон. Він реферує ті місця з листів Терелі, де описано вбиття грузинського жида, який виявив бажання еміґрувати до Ізраїля, і зазначує, що згідно з твердженням Терелі, в одному „шпиталі", а саме, у Сечевці, вартові і члени КҐБ вбили 475 в'язнів протягом 10-ох років, від 1963-го до 1973-го.

У своєму зверненні до сумління Заходу Тереля стверджує, що лідери Совєтського Союзу мусять бути дуже певні щодо сили своєї держави і її політичної системи, коли вважають „умовохворими чи ворогами держави" всіх, які посміють думати самостійно.

У додатку до свого коментаря Андерсон зазначує, що листи Терелі були переложені „з його рідної української мови" та що американські урядові чинники підтвердили, що джерела, через які ці листи продістались на Захід і попали в руки Андерсона, вповні заслуговують на довір'я. Однак, коли Андерсон звернувся до амбасади СССР у Вашінгтоні, то йому один совєтський дипломат сказав, що ніколи не чув про Терелю, подаючи, що всі листи про жахливі умовини в совєтських в'язницях „не віддзеркалюють дійсних фактів".

СССР таврує Конґресову комісію за звіт в справі людських прав

Москва. — У виданні із середи, 17-го серпня, „Літературная Ґазєта" гостро натаврувала членів Спеціяльної комісії Конґресу ЗСА за 254-сторінковий звіт, в якому згадана Комісія, яка має за завдання наглядати над додержанням Гельсінкських угод, напередодні закриття першої стадії Београдської конференції гостро засудила Совєтський Союз і його сателітів за „систематичне порушення громадських і політичних прав". „Літературная Ґазєта" назвала членів комісії „зухвалими неуками", які перед цілим світом „виявили їхнє незнання справи, разом з елементарним браком сумлінности, як теж виявились нечесними".

Звіт згаданої Комісії, яка була створена ще за каденції президента Джералда Форда, багато гостріше засуджує Совєтський Союз і його сателітів, ніж опублікований минулого червня звіт президента Джіммі Картера про порушення людських прав у країнах комуністичного бльоку. Комісія зокрема гостро натаврувала арешти 9-ох членів київської і московської Груп Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод.

Єгипет обвинувачує СССР за недодержання торговельних умов

Каїр, Єгипет. — Єгипет обвинуватив Москву за недодержання торговельних домовленостей і зірвання раніше підписаних договорів про доставу для Єгипту зброї і запасових частин до вже закуплених арабами танків, літаків, гармат тощо. Крім того, уряд Совєтського Союзу, згідно з опінією єгипетських чинників, впливає на своїх сателітів, щоб і вони зривали торговельні договори з Каїром. В неділю, 14-го серпня ц. р., єгипетський уряд наказав припинити доставу вовни до Совєтського Союзу і Чехо-Словаччини, як відплату за здержання названими країнами транспортів зброї і запасових частин. Натомість, Єгипет розпочав переговори про доставу вовни до Китайської Народної Республіки, Західньої Німеччини, Швайцарії і Японії. Пів-офіціоз урядової єгипетської партії, газета „Аль Гомгоурія", обвинуватила у числі з 18-го серпня формально Совєтський Союз за злонамірений бойкот торговельної виміни між Єгиптом і СССР та сповільнення доставки раніше замовлених речей. Заступник міністра фінансів і економічного розвитку в єгипетському уряді Абдель Монайм ель Каіссоуні заявив на пресовій конференції, що Єгипет, у зв'язку з несумлінним поступованням уряду СССР, вважає себе звільненим від всяких зобов'язань супроти Совєтського Союзу.

В. ЛІСОВИЙ СТВЕРДЖУЄ ПРОДОВЖУВАННЯ В УКРАЇНІ СТАЛІНСЬКОГО ТЕРОРУ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продістався самвидавний „Відкритий лист до членів ЦК КПСС і членам ЦК КПУ" Василя Лісового, написаний напередодні його арешту 8 липня 1972 року в Києві.

Василь Лісовий
(Архів ЗП УГВР)

Василь Лісовий народився 1937 року, кандидат філософських наук, науковий співробітник Інституту Філософії АН УССР, викладач Київського державного університету. Лісовий написав свого „Відкритого листа" після масових арештів в Україні на початку 1972 року. За співучасть в авторстві „Відкритого листа" КГБ заарештував на вулицях Києва Євгена Пронюка, який мав при собі декілька примірників листа. Після арешту Пронюка, Лісовий написав заяву про його співучасть в авторстві і був звільнений з праці в Інституті Філософії АН УССР, виключений з партії і арештований. Після арешту Лісового, І. Семенюк з Києва написав протестну заяву на захист Лісового. Семенюка впродовж кількох днів заарештували.

Судовий процес В. Лісового, Є. Пронюка та І. Семенюка відбувся в Київському обласному суді в листопаді 1973 року. На процесі Семенюк визнав себе винуватим і покаявся — за це одержав вирок 4 роки таборів суворого режиму. Лісового засудили на 7 років таборів суворого режиму і 3 роки заслання, а Пронюка на 7 років таборів суворого режиму і 5 років заслання.

Дружина Василя Лісового, Віра, в березні 1976 року вислала листи на захист свого чоловіка до Міжнародного комітету захисту прав людини, до комуністів Канади, до секретаря Комуністичної партії Франції та інших.

Як останньо стало відомо, Василь Лісовий від червня ц. р. перебуває у київській в'язниці КҐБ. Його перевезли з Пермського табору ч. 35 з метою примусити зректися своїх поглядів.

Повний текст „Відкритого листа", що має 19 сторінок друку, буде надрукований в журналі „Сучасність" та в окремій збірці самвидавних документів, яка вийде у в-ві „Сучасність".

У цьому ж в-ві появиться теж самвидавна збірка документів до справи Олександра Сергієнка, засудженого на 7 років позбавлення волі і який тепер перебуває в Пермських таборах. До збірки увійде приблизно 80 документів.

Нижче подаємо декілька фрагментів листа Василя Лісового, зберігаючи правопис оригіналу.

„Починаючи з середини січня 1972 року протягом деякого часу органами Комітету державної безпеки при Раді Міністрів УРСР серед української інтелігенції проведені обшуки й арешти. У Києві арештовані: Дзюба Іван, Світличний Іван, Світлична Надія, Сверстюк Євген, Стус Василь, Плющ Леонід, Сергієнко Олесь, Коваленко І., Ковгар Борис, Холодний Микола. У Львові: Гель Іван, Чорновіл Вячеслав, Осадчий Михайло, Калинець Ірина, Шабатура Стефа.

Список арештованих може виявитися суттєво неповним. У багатьох осіб було здійснено обшуки, багато людей викликалося на допит у КДБ. Аж до 11 лютого в нашій пресі не було ніяких повідомлень про підстави арештів. У

(Закінчення на стор. 6-ій)

Канадський парлямент не схвалив пропозиції на інтервенцію для звільнення Д. Шумука

Оттава. — Частина канадських парляментаристів під час дебат в п'ятницю, 5-го серпня, відкинула пропозицію одного із своїх колеґ, щоб делеґація уряду Канади підняла справу Данила Шумука під час заплянованої вже другої стадії конфедерації в Београді в справі перевірки Гельсінкських угод.

Член палати репрезентантів, Стюарт Леґгатт, з Ню Вестмінстеру, Британська Колюмбія, покликаючися на т. зв. Постійне Зарядження ч. 43, з'ясував справу Д. Шумука, стверджуючи, що цей 63-річний український дисидент карається вже понад 27 років в совєтських тюрмах і концтаборах „за активність, яку жадне вільне суспільство не уважало б злочинною, та вимагаючи, щоб канадська делеґація винесла публічно справу Шумука на форумі Београдської конференції. Він додав, що Шумук має родину в Канаді, яка виявила бажання спонсорувати приїзд Шумука до Канади. Внесок С. Леґгатта піддержав Стенлі Новлс, посол з округи Вінніпеґу в Манітобі.

Згідно з офіційним звітом з дебат в цьому дні, спікер парляменту, Джеймс Джером, відповів: „Представлення такого внеску, згідно з постійним Зарядженням ч. 43, вимагає одноголосної згоди цілої палати. Чи маємо таку одноголосно згоду?

Деякі з членів парляменту, подає звіт, заявили „згода". Опісля деякі сказали „ні".

У Києві... по-російськи

У Києві, столиці України, зорганізовано курси російської мови для 39-ох туристів, іноземців з Великобританії, — інформує київська „Молодь України". На протязі чотирьох тижнів на базі Київського державного педагогічного інституту іноземних мов студенти коледжів Лондону, Кембріджу, Ліверпулю, Шеффілду та інших міст Англії, які спеціялізуються в галузі російської мови, не тільки поповнили знання мови вивченням правопису й здобуванням слов[н]икового запасу, але й у вільний час від зайнять слухачі курсів „якнайбільше узнали про життя, навчання і відпочинок радянської молоді", — пише „Молодь України". Крім цього, англійські студенти в столиці України читали російські газети і журнали, вивчали російські народні пісні і вірші російських поетів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зрозуміла мова

Політичні аналітики і спостерігачі на Заході вже давно очікували на реакцію Москви, а зглядно реакцію совєтського ватажка Леоніда Брежнєва, в руках якого тепер опинилася уся влада і міць і який і так про все рішає на кремлівському олімпі, на нову ініціятиву президента Джіммі Картера у справі американсько-совєтських відносин, спрецизовану ним у відомій промові в Чарлстоні, Південна Каролайна, в дні 21-го липня ц. р. присвяченій в більшості питанням дальшої співпраці між ЗСА і СССР у нових обставинах і в дещо зміненій політичній ситуації, достосованій до політики президента Картера та його уряду, який питання людських прав поставив в центрі уваги Державного департаменту, тобто зробив його інтеґральною частиною американської закордонної політики. Це в свою чергу викликало поденервування Москви і гостру реакцію совєтського верховоди, що у висліді спричинило загальне погіршення у відносинах між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом, яке триває, можна сказати, до сьогоднішнього дня. Після невдачної місії державного секретаря ЗСА Сайруса Венса в Москві, який намагався зрушити з місця переговори про скорочення стратеґічної зброї, наступив період конструнації, в якому ліберальні сили Заходу і оборонці політики детанту намагалися робити тиск на президента Картера, щоб він змінив свою тактику голосної оборони прав людини, бо це, мовляв, шкодить загальній співпраці Заходу з Москвою. Дехто з аналітиків переконаний, що у висліді тиску була дещо змінена тактика Державного департаменту і виголошена промова у Чарлстоні, в якій Картер недвозначно натякав, що уряд ЗСА готовий обмежити продукцію „мандруючих ракет", якщо Москва погодиться обмежити число своїх тяжких міжконтинентальних ракет. Відносно людських прав президент Картер недвозначно підкреслював тоді, що оборона прав людини має універсальний характер і що він не має на меті вирізнювати Совєтський Союз, шкодити інтересам СССР, чи, як висловлюються совєтські лідери, „привертати часи холодної війни".

Всі ці запевнювання, згадує політичний коментатор лондонської газети „Ґардіян" Джеймс Еванс, напевно не вплинули так сильно на Брежнєва, як погроза президента Картера, що коли Москва не погодиться на новий договір щодо обмеження стратеґічної зброї, то його уряд зробить все можливе, щоб запевнити вистачальність оборони вільного світу перед військовою силою СССР. В Москві довго думали над останніми рішучими словами Картера. У міжчасі прийшла справа „мандруючих ракет" ЗСА і невтронної бомби і кремлівські вожаки, хотіли цього чи ні, мусіли зайняти до цього становище. Так і сталося. Використовуючи приїзд до Москви югославського президента Тіта, совєтський ватажок Брежнєв частину своєї промови на гостинному обіді присвятив совєтсько-американським відносинам, підкреслюючи, що Совєтський Союз, мовляв, позитивно оцінює останні старання президента Картера поліпшити відносини між ЗСА і СССР. Він, Брежнєв, раптом добачив „доброзичливість у словах президента Картера", сказаних ним у Чарлстоні, признав слушність Картерові, що підписання договору про скорочення стратеґічної зброї є головною проблемою, яку обидві країни мусять розв'язати, а справу людських прав назвав „димовою заслоною", яку використувала ворожа пропаганда, щоб продовжити гонку в озброєнні.

Ще завчасно робити остаточні висновки з останнього виступу Брежнєва.
Але вже сьогодні можна припускати, що в Кремлі добре зрозуміли рішучі ствердження президента Картера. Це повинен тямити Захід і власне так поступати, бо тільки таку мову „понімають" у Кремлі.

Іван Струк

ЗНАЧЕННЯ УКРАЇНИ НА ПОЛІТИЧНІЙ МАПІ

Ми, українці, дуже задоволені, коли Україна подана на мапах, в атласах, в підручниках і в інших публікаціях. І в тому, що так скажу, магічному слові „Україна" криється наша національна свідомість, любов і туга за втраченою Батьківщиною. Однак, ми не звертаємо як слід уваги, на яких мапах поміщена Україна: на мапах фізичних чи політичних. І це є одна з передумов, як ми повинні ставитися до картографічних видавництв і чого ми повинні домагатися від них.

Протягом шістнадцять років Українська Інформаційна Служба (УІС) у Філядельфії студіює мапи в атласах і на глобусах, на яких майже всі картографічні видавництва не подають України на політичних мапах.

Є, однак, виїмки, бо такі атласи як: „Кекстон Ворлд Атлас" і публікація: „Ди Юнайтед Нейшенс" та деякі інші подали Україну на політичній мапі і на списку членів Об'єднаних Націй. Крім того, видавництва описали Україну досить об'єктивно під кожним оглядом. Однак, такі видавництва, як Ріплогла Ґлобс, МкНеллі, Гемонд та інші роблять українцям дуже велику кривду, бо вони при допомозі політичних мап, на яких немає України, інформують цілий світ, що Україна є інтегральною частиною Росії.

Тому УІС зверталася до різних картографічних видавництв з домаганням, щоби вони подавали Україну на політичних мапах, покликуючись на де юре членство України в Об'єднаних Націях і на мапи, які видає Організація Об'єднаних Націй, як також на „Юнайтед Статус ет Лардж" (1945) і на „Еверімен'с Юнайтед Нейшенс" (1959),які трактують Україну як географічно—політичну одиницю і як підмет міжнародного права.

На підставі цього доказового матеріялу ми очікували, що картографічні видавництва змінять своє помилкове наставлення до України. Тим часом, у відповідь на наші численні петиції і меморандуми, вони оправдувалися, що вони не можуть подавати України на політичній мапі, бо американський уряд трактує її тільки як інтеґральну частину Совєтського Союзу.

Переглянувши „Статус оф ди Ворлд'с Нейшенс", офіціоз Державного департаменту, ми звернулися до нього з запитанням, чому американський уряд трактує Україну і Білорусь як частину Совєтського Союзу, залучивши при тому карту ОН, на якій Україна є подана як член ОН. На інтерпеляцію УІС урядовець Державного департаменту Джан Д. Скенлен, в імені тодішнього державного секретаря Роджерса, відповів (1971), що він не отримав від нас мапи Об'єднаних Націй, а згідно з мапою Совєтського Союзу, Україна і Білорусь є складовими частинами СССР.

Я не входжу в аргументацію, на якій підставі Україна стала членом ОН. Сам факт, що Україна є не тільки членом ОН, але також і підметом міжнародного права, говорить сам за себе. Це ствердили і наші і чужі знавці міжнародного права, як: Пол де Вішер, Оліві, Сцелле, Кость Варварів, В. Шандор, Богдан Галайчук, М. Прокоп, Дмитро Левчук, Юрій Фединський, М. І. Мандрика та багато інших. Всі вони обстоюють думку, що Україна в ОН має велике значення. Знову американський юрист і знавець міжнародного права Кельзен твердить, що всі члени ОН мусять рахуватися з нормами міжнародного права. При тім треба згадати, що 25 літ тому, в часі організації ОН суверенітет не був критерієм, що рішав про допущення країн до ОН. Такі держави, як Індія, Ірак, Ливан, Філліпіни і Сирія не були ще незалежними державами, коли їх прийнято до Організації Об'єднаних Націй. Не була також і Україна незалежною державою, коли вона стала членом ОН.

Коли б Україна не була підметом міжнародного права і географічною одиницею, її не подавали б окремо ні на списку членів ОН, ні на політичній мапі, яку видає ООН, а про яку „не знає" Державний департамент.

Якщо американські картографічні видавництва не респектують міжнародного права, то їм, як приватним інституціям, можна, але не муситься дивувати, бо Російська Академія Наук, помимо ворожого наставлення царського уряду до України, визнала українську мову як самостійну мову (1905). Коли американський уряд погодився на членство України в ОН, то йому, однак, треба дуже дивуватися, чому він легковажить міжнародне право і уважає Україну „частиною" Совєтського Союзу, чи Росії, і не подає її окремо на списку світових держав в „Статусі оф ди Ворлд'с Нейшенс", між якими є подані також і не-члени ОН. На офіційній мапі світу, яку видає Державний департамент, є подані всі країни, навіть найменші колонії в світі, однак, України там не має, хоч вона є членом ОН і одною з найбільших націй в Европі.

Цією поставою Америка, як волелюбна держава, робить дуже велику кривду нам, українцям, не тільки в

(Закінчення на ст. 5-ій)

Софія Наумович

СОЦІО-ЛІНҐВІСТИЧНИЙ КОНҐРЕС

(2)

Врешті прийшла середа і ми з пані Сушіє-Берт договорилися, що не будемо нічого креслити на таблиці, ні проходжуватися з паніроскою, але сидітимемо спокійно та читатимемо наші доповіді. Та біда була в тому, що за катедрою не було крісла, а мікрофон знаходився в тому місці, де професори сідали просто на катедру, звісивши ноги до подіюму. То ж, хоч як це й було незручно, але мусіли й ми вмоститися на це невигідне сідало.

На доповіді моєї попередниці вправді ніхто не заснув, бо вона підбирала цікаві факти з життя для свого „лянґаж фемінін" (наприклад зауважила, що старші пані люблять живі, іноді й крикливі кольори, тоді коли молодь волів сірі, темні, вибляклі або „природні", як теж і просту, вривану, невибагливу мову, без зайвих красномовних „прикрас") то сподіваної дискусії майже не було поза одним-двома компліментами. Після короткої перерви прийшла моя черга.

Я почала історію української еміґрації у Франції щоправда не від „короля цьвочка", але від Анни Ярославни з її почотом, митрополита Акеровича зі священиками, почерез мазепинців і графа Орлика (чиїм іменем, як каже леґенда, названо село, теперішнє летовище Орлі), від двох письменниць XIX ст., — Марка Вовчка й Марії Башкирців, поки дійшла до XX ст. з трьома хвилями масових іміграцій, перед, і після двох війн. Читаючи це, я відчувала, що публіка зацікавлена цими зовсім новими для них фактами, бо на залі було тихо й ніхто й папером не зашелестів. Та коли я згадала, що в останній хвилі еміґрації прибули теж вояки УПА, то зразу побачила піднесену до слова руку мадяра з Будапешту. А коли, навівши різні мовні запозичення, кальки, зміни в наголосах і вимові тощо, я заявила, що українська мова у Франції не тільки вільніше розвивається, як у своїй рідній батьківщині, але й збагачується гарними висловами французької „дипломатичної" мови, то на залі почувся сміх. „Реґіоналісти" зрозуміли це як іронію. Я мусіла перервати читання й вияснити, що хоч їм це може видаватися дивне, але я ще в своєму рідному Львові вчилася французьку мову ввели до дипломатії за її точність і красу. Тоді я закінчила, ще раз повторивши, що в Україні такої свободи для розвитку мови немає.

Ледве я закінчила, як в амфітеатрі заряснів ряд рук для слова. Предсідник, швайцарський професор, дав перше слово мадярові Олягові з „університету Карла Маркса". Цей вчепився моєї останньої фрази, повчаючи мене, що „ми на міжнародному конґресі", й не слід „ображати інші народи", адже ж: „Україна — член ОНацій, має велику Академію Наук, мільйонові видання, школи й т. п. радіо та телевізію". Я зраділа цим глупо-повчальним виступом, дуже недоречним у цій вільній, товариській атмосфері, який, проте, дозволив мені, не тільки вийти поза вузькі рамки моєї доповіді, але й його ж словами його ж таки побити. Ото ж я спершу „признала рацію", що й справді Україна є в ООН, має Академію й т. д., але як це на ділі виглядає? І тут я заявила, що Київська Академія, яка позбавлена права опрацьовувати гуманістичні науки, а має виключно студіювати вирощування кукурудзи, чи підвищення надоїв молока, є тільки філією московської АН, а преса, радіо і телевізія — це кальки або „трансляції" з Москви. Що ж до тиражів, то мільйоновими накладами виходить така „цікава" література як „твори Леніна" або „історія ВКПБ", натомість українська література має смішні тиражі в кілька тисяч, а то й кілька сот примірників. Про це можна переконатися, купивши книжку в совєтській книгарні в Парижі, бо це крам на „експорт" — в Україні такої книжки не знайти.

Мадяр сів, а тоді моя мила Марґарет попросила сказати щось про шкільництво в Україні, бо це її, як педагога, особливо цікавить. Це була для мене нагода розповісти про дійсний стан шкільництва в Україні, про те, як Хрущов хитро підкинув українським батькам „вибір" школи, про те, що всі технічні отже робітничі школи-це я підкреслила,-виключно москвомовні, а університети й поготів, доступ до яких дуже утруднений без поліційної довідки. Це зробило помітне враження на слухачах, то ж розсерджений мадяр хотів відбитися, але знову почав грубо, мовляв я брешу, кажучи, що УПА билася проти німців, тоді як насправді вона з ними „коляборувала".

Відповідаючи йому вдруге, я здобулася на дотеп: „Це, мовляв, теж „кестіон дю лянгаж" (квестія мовлення), ви говорите про мене, що я брехунка, а я про вас сказала б тільки, що ви занадто під впливом патрона вашого університету!". Тут уся заля засміялася, а я продовжувала, вияснюючи: коли французи мали своїх „макізарів" проти німців, а Фідель Кастро на Кубі проти „капіталістів", то чому Україна не могла мати своїх партизан, що згодом перемінилися майже в реґулярну армію без нічиєї допо-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує інж. Лев Яцкевич

МЕТАЛЕВІ ПОСЛУГАЧІ

Думаю, що багато читачів пригадує собі ще старі передвоєнні часи в Західній Україні, з традиційною інституцією служниць, які рекрутувалися з убогих селянських родин та які за винагороду 10—15 злотих (еквівалент 2—3 дол.) в місяць запродували себе на напів невільничу працю доміста.

Праця служниці тривала 6,5 днів в тижні, від рана до ночі. Кожний, що рахував себе „паном", чи бодай підпанком, мусів обов'язково мати служницю, яка не тільки була живим роботом цілої родини, але й ознакою її соціяльного статусу. І нежданo по Другій світовій війні, мов за доторком чародійної паличи, позникали служниці з наших домів, а наші пані мусіли, як то кажуть, закасати рукави і взятися до кухонної праці. Правда, поступ технології зробив справжню революцію в кухоннім устаткуванні, впровадивши електричне освітлення, автоматичне газове, чи оливне огрівання та цілу низку модерних кухонних уладжень, як холодільники, машини до миття посуди, прання, сушення, мелення, мішання, підсмажування тощо. Але навіть при тих усіх модерних кухонних уладженнях нашим паням „опадають" часто руки від праці, бо вони мусять бути в одній особі і служницею куховаркою, і кельнеркою, не враховуючи обов'язків матері, дружини, суспільниці та щораз частіше, і професіоналістки.

Тому не слід дивуватися, що сидячи на пляжі в Вайлдвуді, чи біля басейну на Союзівці, розмова сходить часто з носталгійним зідханням на „старі, добрі часи", коли в хаті була служниця, пані не мусіла бігати до фабрики на працю, а люди себе взаємно відвідували та піддержували товариське життя.

Виявляється, що „старі добрі часи" вертаються знову до нас, з інституцією механічних служниць, чи радше електро-механічних роботів, що їх за 10 років кожна родина зможе собі купити в ціні від 4,000 дол. вгору. Одною з перших фірм, що вже від 8 літ проводить інтенсивні досліди і експерименти в тій ділянці, це фірма „Квейзар Індастріс", інк. в Рутерфорді, Н. Дж. Цю механічну служницю фірма назвала „доместік ендроїд". Вона матиме вбудований малий компютор, в якому буде запрограмована ціла низка хатніх функцій, таких, як: подавання до столу при обіді, чищення диванів, пильнування дітей (бейбі сітінг), тощо.

Можна вже сьогодні зарискувати твердження, що ця металева служниця, чи послугач стане незабаром ще одним кухонним устаткуванням кожної американської родини. Президент згаданої фірми, Ентоні Райхельт, сподіється, що така механічна служниця появиться на ринку вже при кінці цієї декади. Цей робот буде збудований з металю у формі стіжка, висотою 5 стіп та гінчі, матиме 2 руки, голову з плястику та малі коліщата вдолині для поруху по домівці. Його тягар буде дорівнюватися 180 фунтів.

Але найважливіше те, що його власник матиме змогу самому запрограмувати собі його компютор до таких робіт і функцій, які будуть йому найбільш догідні чи потрібні. Зміну програми, чи додаткові програми можна буде „закодувати" на його магнетофонній стрічці при допомозі дешевого електронного калькулятора.

Діяпазон функцій робота теоретично не обмежений; він зможе виконувати функції дверника, відповідати на запити відвідувачів та анонсувати їх прізвища панові, чи пані дому тощо. Для погону невеликого робота з запасом 250 слів, треба 24- вольтової батареї.

Якщо вжити робота, як „бейбі ситера", цебто доглядача дітей, слід записати на його стрічці декілька казок, які він при допомозі фотографічної сочки передаватиме на телевізійний екран, використовуючи одно з русел невживаних комерційними телевізійними станціями. Якщо мама, чи батько, що находяться поза хатою, хочуть знати, що роблять їх діти та чи гарно їх забавляє робот, вони включають те русло на телевізійнім апараті, що находиться найближче під рукою, в сусіда, чи в лаббі готелю. Роботи можна буде також запрограмувати, як стража безпеки. Якщо хто ввійде непокликаний до хати, тоді робот включає алярмову систему, записану на своїй магнетофонній стрічці, та апелює до вломника, щоб той негайно „спалився", якщо не хоче бути заарештований поліцією.

Робота можна практично пристосувати до усіх можливих функцій: від японського послугача до французької покоївки, а якщо треба, то й до учителя чужих мов.

Все залежить від цього, скільки ми за робота заплатимо. Бо з майбутнім роботом буде так, як із сьогочасним автомобілем, який має, крім основної функції транспорту, цілий ряд додаткових уладжень. У тому можна буде купити робота — Веґу або робота — Континенталя, чи Кедиллака.

Орест Городиський

„ДІЯЛОГИ ЗІ СОВЄТАМИ"

(1)

Мова про книжку Станислава Вінценца, яка появилася друком в Лондоні в 1966 р., ще за життя автора, накладом Польської Культурної Фундації.

„Діялоги" — це спогади, хоч ніде того спеціяльно не зазначено, розділені автором на 2 частини —1 —ша частина: „В Польщі 1939—40" і друга: „1944—45 на Мадярщині".

Для українського читача найцікавішою є перша частина, бо майже вповні проходить на українській території, але й друга дуже цікава, бо читач знайомиться з „совєтськими" персонажами різних національностей.

Кожні спогади, не зважаючи на всі намагання бути об'єктивними, все є висловом суб'єктивізму автора. Залежно від сили пережитих подій чи вміння в гарний нарративний спосіб передати опис подій, характеристику осіб та й власний психічний стан, спогади читаються легко і з зацікавленням.

Коли читач спогадів перегортає кілька чи кільканадцять карток вперед, щоб довідатися, як закінчилася описувана подія, то це є доказом, що автор зумів своїми спогадами зацікавити читача.

Є спогади дуже цінні, насичені копіями документів, перечисленням осіб та характеристикою подій, одначе важчі до читання, а є інші, які вміщають також багато цікавого матеріялу, а їх читається легко. До таких власне належать спогади Вінценца.

Хто мав змогу переглянути або бодай частинно прочитати грубі томи театралогії-розповідей про Гуцульщину, той знає, що не зважаючи не раз на довгі, філософічні міркування, книжки читаються легко і з зацікавленням. Вінценц, чи це в своїй театралогії, чи в своїх спогадах, мало роздумує (хоч і не оминає) над політичним статусом Гуцульщини) для нього — це його рідний край, який є частиною його держави Польщі. Він не хоче вглиблюватися в (контроверсійні, під оглядом політичним) політичні роздумування, він живе життям краси окружаючої природи й свого оточення.

Його діялоги, це якби переписані правдиві розмови із звукозапису. Подаючи свої діялоги, він не прикрашує їх красномовністю, бо тоді вони тратять вартості.

Взявся я до читання „Діялогів" з приємністю, бо мемуаристика є моєю найбільш улюбленою лектурою.

Спогади написані з перспективи минулого, мають, крім опису подій, також дуже багато філософічних роздумувань.

###
#

Віна, що почалася 1-го вересня 1939 р., застала Вінценца в його вужчій батьківщині, на Гуцульщині. На вістку, що совєти ввійшли в неділю 17-го вересня в границі Польщі зі сходу, він постановляє враз зі сином, докторантом фізики Лондонського університету, піти на Угорщину, вистарати швайцарські візи, спровадити з Гуцульщини родину на Угорщину і тоді виїхати всім до Шавйцарії, щоб там перетривати війну.

Перед відходом у незнане пішов попрощатися зі своїм 85-літнім батьком, який вже знав ту „новину" про вхід Червоної Армії в границі Польщі. Батько не був здивований рішенням сина, не відмовляв його, а на відхідному сказав, що хто б не прийшов на Гуцульщину перший, з заходу чи сходу, будуть заховуватися як гуни.

Вінценц, як в своїх творах, так і в „діялогах", не хоче всього бачити в неґативному світлі; він хоче вбачати в людині, може й проти переконання, також і добрі прикмети.

Роздумуючи, що якщо навіть заберуть земельні посілості, все ж таки щось остане, щоб вижити, а що нікому ніякої кривди не вчинив, то ж спеціяльної особистої небезпеки не очікував. За границю не дуже рвався, бо, маючи понад 50 років життя, не мавши ані грошей, ані закордонної валюти, ані якогось практичного фаху, знав, що життя на еміґрації буде важке. Здавав собі одначе справу з того, що з приходом большевиків буде створений непроходимий мур, що відділятиме їх від цілого світу. Вінценц мав правильну уяву про життя під комуністичною владою: „брак всього матеріяльного, брак свободи і беззастережний послух всяким провінційним кацикам", — все те стало скоро дійсністю.

Можна собі уявити, що рішення піти на Мадярщину, оставляючи хоч би на короткий час родину, не було легке. Вінценц каже, що якщо він жив би два покоління раніше і стояв перед такою проблемою, то напевно пішов би за порадою до гуцульського віщуна, чи до хасидського рабіна в Косові чи Кутах. Як голосить родинна традиція — їхні поради все були дуже влучні.

З радіоповідомлень знав, що польський уряд і військо переходить до Румунії. Він рішився, одначе, піти на Мадярщину (ближче), бо хоч Мадярщина зв'язана вузлами договорів з Німеччиною, то, вірив, „відносини їх до поляків, оперті на давніших, а не теперішніх коньюнктуральних традиціях, останутъ тривалими".

Перед виходом в незнане зробив ще перегляд своєї бібліотеки, щоб в той спосіб випередити совєтську поліцію. Вибрані книжки, під протест родини, спалив, та тим не врятував бібліотеки.

Раненько 18-го вересня перейшов Вінценц разом зі сином і кількома знайомими через Татарський просмик до Мадярщини. Просмик був заповнений втікачами, а також гуцулками з Яблониці. Про тих жінок висловлюється Вінценц з великою пошаною і признанням, бо вони з'явились там добровільно з різними харчами, щоб даром підкріпити бідних „панів"-втікачів. Як в своїх літературних творах, так і в спогадах він хоче бачити гармонійне співжиття, дружбу поміж різними верствами народу, як і поміж різними національностями. Описуючи втікачів-емігрантів, Вінценц не зауважив якихось спеціяльних нарікань чи оскаржень когось спеціяльно за ту трагедію Польщі. Напевно нуртували у них критичні думки й запити „хто завинив?", та голосно з тим ніхто не виходив. Переважала віра, що альянти справу вирішать і вони скоро повернуться додому. Думали, що родинам нічого не станеться, бо евентуально совєти могли б мати „з ними" порахунки, та дуже скоро болюче в тому розчарувалися, коли довідалися про вивіз їхніх родин в глибину СССР.

Вінценц короткими реченнями віддав настрої людей, яких насильно війна вирвала з нормального життя. Відійшовши подальше від границі, мав змогу й сам роздумувати над ситуацією і зустрічатись з іншими, які вже не дуже оптимістично згадували про допомогу альянтів. Зневірені в союзників, не вірили й в силу лінії Мажіно, а про Англію навіть не хотіли говорити. З опису життя й настроїв свіжих втікачів можна зробити свобідний висновок, що поляки є „моцні", коли є при владі, а шукають все винних, (не у себе), коли попадають у біду.

На ніч станули в Ясіні. Вінценц з насолодою порівнює „свої" сторони з тутешніми — „такі самі незміряні ліси, всюди той самий нарід, що розмовляє українською мовою, як у нас, всюди ті самі будівлі і подібні строї, як у наших горах. Всюди, як у нас, переважно уніятські священики, по містах жиди, що занимаються дрібною торгівлею й ремеслом, урядовців не багато, тільки тут — мадяри, а в нас — поляки. Ясіня, хоч довгі роки розділене політичною границею, вдержувало віддавна дружні зв'язки з селами по польській стороні".

Коли візьмемо до уваги це, що свої спогади писав Вінценц вже після закінчення війни, відпочиваючи серед краси швайцарської природи, то мусимо подивляти його мистецтво відтворювати з перспективи років минулі події та свої психічні переживання, бо в кожного з нас багато дечого затерлося в пам'яті, зокрема психічні переживання.

Мадяри прийняли втікачів щиро і не припускали, що на їхній території може грозити їм яканебудь небезпека. Правда, міністер закордонних справ граф Телекі приватно остерігав поляків, щоб не захоплювалися спокоєм, а радше шукали певнішого місця.

Брак відомостей „з дому" мучив Вінценца. Хотів мати бодай якусь дрібну вістку, а її не було.

[Продовження буде]

СОЮЗОВЦІ! ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 5.000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ 1977 РОКУ

З останнім днем червня ми замкнули перше півріччя організаційної праці цього передконвенційного, 1977 року. Аналізуючи загально організаційну працю півріччя, то, згідно з наміченим пляном, ми повинні були придбати по кінець червня 2,500 нових членів, забезпечених на загальну суму $5,000,000. На жаль, наміченого організаційного пляну не досягнено і в згаданому часі придбано тільки 1,477 членів, забезпечених на загальну суму $3,625,000.

Найбільше розчарування приніс нам січень — перший місяць передконвенційної кампанії, бо замість придбати в ньому бодай 300 нових членів, придбано заледве 171 члена. Перешкодою в кампанії була гостра зима, снігові і морози, та брак оливи до огрівання домів і фабрик, що й причинилося до так низького числа новоздобутих членів.

Коли говорити про успішні місяці першого півріччя цього року, то з приємністю згадуємо березень, коли придбано понад три сотні нових членів, забезпечених на загальну суму $718,000.

Порівнюючи організаційні здобутки першого півріччя біжучого року з організаційними здобутками першого півріччя минулого, 1976 року, з приємністю стверджуємо, що біжучий рік є більш успішним. В тому часі в 1976 р. придбано 1,322 членів, забезпечених на загальну суму $3,034,000, тобто менше на 155 членів і на $591,000 менше забезпечення.

Коли говорити про організаційні здобутки Окружних Комітетів за перше півріччя біжучого року, то перед веде Філядельфійська Округа, головою якої є Петро Тарнавський, що приєднала в тому часі 182 члени. На другому місці є Чікаґівська Округа, яка має придбаних 151 члена — її очолює пані Олена Олек. Третє місце несподівано зайняла Округа Клівлендська, здобувши 134 члени; її головою є інж. Іван Фур. Четверте місце зайняла Округа Ню Йорк під головством Миколи Хоманчука, яка за 6 місяців придбала рівно 100 нових членів. Інші Округи мають придбаних менше чим по 100 членів: як Детройт — 84, Нюарк — 77, Піттсбурґ — 75, Джерзі Сиտі — 70, Сиракюзи-Ютика — 60, Шамокин — 56, Монтреаль (Канада) — 55. Також є 18 Округ, які мають придбаних за перше півріччя менше як по 50 нових членів.

Говорячи про організаційні успіхи поодиноких секретарів за перше півріччя ц.р., то з приємністю відмічуємо несподівані успіхи секретаря 51-го Відділу в Чікаґо Михайла Ольшанського, який придбав в тому часі 35 нових членів і тим самим став чемпіоном поміж усіми 455 секретарями Америки і Канади. Другою милою несподіванкою є успіхи нового секретаря 163-го Відділу у Філядельфії, Теодора Дуди. Цей Відділ довгими роками тратив членів, а новий секретар за короткий час уже придбав 25 нових членів. Третє місце зайняв секретар 78-го Відділу в Майнерсвилл, Па., Іван Петрунцьо, приєднавши 23 нові члени.

Слід згадати і про Клюб Десятників Передконвенційної Кампанії. Проголошуючи передконвенційну кампанію на 1977 рік, Екзекутивний Комітет УНСоюзу схвалив, крім звичайних нагород — бонусів, також ряд відзначень для всіх союзовців, які придбають у передконвенційному році перших 10 нових членів. Приємно нам на тому місці згадати, що таких десятників у першому півріччі було 45, які здобули по 10 і більше нових членів. Їхні фотознімки були поміщені на сторінках „Свободи".

Віримо, що в другій половині цього передконвенційного року організаційні здобутки будуть кращі і намічена мета — 5,000 нових членів буде вповні досягнена. Запорукою у виконанні передконвенційної квоти є кандидати на делеґатів 29-ої Конвенції, які до кінця грудня цього року повинні придбати по 10 нових членів, щоб в той спосіб показати свою відданість установі, над долею якої радитимуть в травні 1978 р. у Піттсбурґу, де відбудеться 29-та Конвенція УНСоюзу.

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ЧЕРВНІ 1977 РОКУ

П. Ч. Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано у червні	Разом у 1977 р.	на суму	АДД
ОКРУГ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ					
Філядельфія	39	22	182	$ 392,500	29
Піттсбурґ	18	5	75	114,500	6
Шамокин	20	9	56	107,500	4
Аллентавн	11	3	39	112,000	9
Скрентон	9	2	7	6,500	—
Вілкс Бери	9	3	14	44,500	5
Разом:	106	44	373	$ 777,500	53
ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ					
Балтімор	9	8	8	$ 13,000	1
ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ					
Ню Йорк	34	15	100	$ 192,000	5
Сиракюзи-Ютика	13	7	60	115,500	7
Рочестер	10	10	36	43,000	1
Трой	7	4	31	53,000	2
Боффало	9	2	14	44,500	4
Разом:	73	33	241	$ 448,000	19
ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ					
Нюарк	22	15	77	$ 176,000	18
Джерзі Сиտі	11	19	70	157,000	9
Перт Амбой	12	5	34	85,500	7
Пассейк	7	3	20	48,000	2
Разом:	52	42	201	$ 466,500	38
ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МИЧІҐЕН І ОГАЙО					
Чікаґо, Ілл.	34	28	151	$ 414,000	28
Детройт, Мич.	20	8	84	277,500	13
Клівленд, Огайо	20	14	134	482,000	42
Янгставн, Огайо	9	2	13	32,000	1
Разом:	83	52	382	$ 1,205,500	84
ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ					
Ню Гейвен, Конн.	19	12	49	$ 95,500	5
Бостон, Масс.	6	6	33	65,000	4
Вунсакет, Р. Ай.	6	3	11	24,000	1
Разом:	31	21	93	$ 184,500	10
ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ					
Центральна	6	—	20	$ 25,000	—
Міннеаполіс, Мінн.	7	—	4	16,000	2
Ст. Луіс, Мо.	6	—	4	3,500	—
Разом:	19	-	28	$ 44,500	2
Необ'єднані Відділи в Америці	20	3	15	$ 17,500	—
ОКРУГИ КАНАДИ					
Торонто, Онт.	25	4	45	$ 177,000	7
Монтреаль, Квеб.	10	12	55	181,000	22
Ніяґара, Онт.	9	3	19	70,000	3
Захід Канади	18	—	17	40,000	4
Разом:	62	19	136	$ 468,000	36
Загальна сума:	455	216	1.477	$ 3,625,000	

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ЧЕРВНІ 1977 Р.

Ч. В.	Організатор	Придбав у червні	Сума забезпечення	В тому АДД	Разом у 1977 р.
	ОКРУГА АЛЛЕНТАВН				
124	І. Драбик	2	$ 2,000		2
147	І. Гуцайлюк	1	1,000		7
	Разом:	3	$ 3,000		
	ОКРУГА БАЛТИМОР				
337	Е. Притула	2	$ 6,000	1 АДД	8
	ОКРУГА БОСТОН				
178	Марія Беднарчик	1	$ 1,000		1
224	Й. Ірха	1	1,000		2
238	Анна Ремік	2	2,000		1
374	В. Гетманський	2	2,000		11
	Разом:	6	$ 6,000		
	ОКРУГА БОФФАЛО				
360	І. Гаврилюк	2	$ 10,000	1 АДД	8
	ОКРУГА ЧІКАҐО				
22	Олена Олек	4	$ 20,000	1 АДД	9
51	М. Ольшанський	3	15,000	1 АДД	39
106	А. Іванюк	1	1,000		
	С. Горалевський	6	26,000	2 АДД	26
125	Т. Чорнобіль	2	2,000		6
136	М. Сорока	1	5,000		5
220	П. Ґут	2	10,000		2
221	М. Карачевський	2	10,000	2 АДД	8
379	М. Семків	1	1,000		16
395	Стефанія Лісович	1	2,000		1
399	Р. Припхан	4	12,000		5
423	Б. Дейчаківський	1	5,000	1 АДД	1
	Разом:	28	$ 109,000	7 АДД	
	ОКРУГА КЛІВЛЕНД				
233	Марія Дейчаківська	3	$ 11,000	1 АДД	18
240	М. Кіґічак	3	13,000	2 АДД	16
291	Віра Напора	2	7,000	1 АДД	12
295	С. Мотрович	5	14,000		12
336	В. Шмагло	1	5,000	1 АДД	15
	Разом:	14	50,000	5 АДД	
	ОКРУГА ДЕТРОЙТ				
175	Я. Базюк	1	$ 1,000		15
183	П. Залуга	1	2,000		5
292	П. Федик	6	19,000	1 АДД	19
	Разом:	8	$ 22,000	1 АДД	
	ОКРУГА ДЖЕРЗІ СИТІ				
25	Квітка Стецюк	4	$ 8,000		16
70	М. Шеремета	4	11,000	1 АДД	14
170	Галина Гаврилюк	2	2,000		6
171	Стела Раєн	3	3,000		13
270	С. Островський	1	1,000		5
287	Мелянія Мілянович	2	6,000	1 АДД	
	Б. Ясінський	3	8,000	1 АДД	11
	Разом:	12	$ 24,000	3 АДД	
	ОКРУГА МОНТРЕАЛЬ (КАНАДА)				
434	Олександра Дольницька	1	$ 1,000		13
448	Ольга Плешкевич	2	6,000	1 АДД	4
473	Віра Баніт	6	10,000	1 АДД	17
474	Дарія Манило	3	7,000	1 АДД	6
	Разом:	12	$ 24,000	3 АДД	
	ОКРУГА НЮАРК				
27	Люцина Олесницька	2	$ 6,000	1 АДД	4
76	Юлія Демчук	6	8,500		11
142	М. Маркович	1	1,000		1
219	Марія Юров	1	500		3
234	І. Іваник	2	3,000		3
322	Марія Лисогір	3	6,000		4
	Разом:	15	$ 25,000	1 АДД	
	ОКРУГА НЮ ГЕЙВЕН				
12	В. Лучкань	1	$ 1,000		4
54	В. Добчанський	1	500		1
59	Т. Сливінський	2	10,000	1 АДД	
	Д. Стець	2	2,000		14
254	В. Романишин	1	1,000		1
277	В. Василенко	1	5,000		
	С. Кравець	1	1,000		16
414	І. Телюк	3	3,000		7
	Разом:	12	$ 23,500	1 АДД	
	ОКРУГА НЮ ЙОРК				
5	М. Хоманчук	4	$ 9,000		5
8	Марія Кульчицька	3	3,000		7
130	Ю. Юрків	1	1,000		4
194	М. Юзенів	1	500		7
204	В. Палідвор	2	1,000		15
256	Ольга Недошитко	2	2,000		6
327	В. Шпачинський	2	2,000		2
	Разом:	15	$ 18,500		
	ОКРУГА НІЯҐАРА (Канада)				
451	Є. Омельченко	3	$ 3,000		3
	ОКРУГА ПАССЕЙК				
394	М. Романик	3	$ 3,000		3
	ОКРУГА ПЕРТ АМБОЙ				
342	о. П. Мелех	1	$ 3,000		3
344	Олександра Яворська	1	2,000		3
353	Дарія Оріховська	1	2,000		3
372	О. Ярема	2	2,000		11
	Разом:	5	$ 9,000		
	ОКРУГА ФІЛЯФЕЛЬФІЯ				
83	А. Кушнір	4	$ 8,000	1 АДД	17
116	С. Шилькевич	1	1,000		1
128	М. Ґлова	1	1,000		3
154	Анна Яремко	2	7,000	1 АДД	2
163	Т. Дуда	3	3,000		25
173	П. Щерба	2	6,000	1 АДД	13
239	М. Ковальчук	1	1,000		2
261	П. Аркотин	1	1,000		11
321	Д. Чук	1	1,000		2
331	О. Романик	1	2,000		1
362	Ф. Петрик	2	6,000		3
375	І. Даньківський	1	500		12
424	Ю. Трипупенко	2	2,000		9
	Разом:	22	$ 39,500	3 АДД	
	ОКРУГА ПІТТСБУРҐ				
53	Д. Головатий	1	$ 1,000		5
63	М. Турко	1	1,000		8
161	А. Джула	2	3,000		11
276	С. Іваницький	1	1,000		6
	Разом:	5	$ 6,000		
	ОКРУГА РОЧЕСТЕР				
217	Т. Кубарич	3	$ 3,000		7
316	В. Гавриляк	1	1,000		11
367	В. Попович	1	1,000		2
	Разом:	5	$ 5,000		
	ОКРУГА СКРЕНТОН				
123	І. Голик	1	$ 2,000		1
144	М. Чомко	1	1,000		2
	Разом:	2	$ 2,000		
	ОКРУГА ШАМОКИН				
78	І. Петрунцьо	6	$ 11,000	1 АДД	23
242	О. Чабан	2	3,000		10
305	Маргарета Гентош	1	1,000		7
	Разом:	9	$ 15,000	1 АДД	
	ОКРУГА СИРАКЮЗИ-ЮТИКА				
121	В. Кобіто	2	$ 2,000		15
192	М. Кривка	1	5,000		1
271	І. Чопко	3	3,500		17
317	М. Велич	1	1,000		2
	Разом:	7	$ 11,500		
	ОКРУГА ТОРОНТО (Канада)				
432	Б. Зорич	2	$ 6,000		14
442	С. Левицький	1	5,000		10
460	Р. Горнич	1	5,000	1 АДД	3
	Разом:	4	$ 16,000	1 АДД	
	ОКРУГА ТРОЙ				
13	П. Шевчук	1	$ 1,000		10
266	Ольга Челюсняк	3	$ 1,000		10
	Разом:	4	12,000		
	ОКРУГА ВІЛКС БЕРИ				
223	І. Гринчишин	1	$ 1,500		2
278	Марта Турчин	2	2,000		9
	Разом:	3	$ 3,500		
	ОКРУГА ВУНСАКЕТ				
93	І. Данилюк	2	$ 2,000		6
206	Л. Гардінк	1	1,000		4
	Разом:	3	$ 3,000		
	ОКРУГА ЯНҐСТАВН				
230	І. Ліщак	1	$ 2,000		8
348	Марія Макар	1	2,000		3
	Разом:	2	$ 4,000		
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ				
257	П. Сильчак	1	$ 1,000		3
368	Ю. Цегельський	2	3,000		2
	Разом:	3	$ 4,000		

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЧЕРВНЯ 1977 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Ч. Відд.	Місцевість	Приєднав членів
1	51	Чікаґо, Ілл.	39
2	153	Філядельфія, Па.	32
3	106	Чікаґо, Ілл.	26
4	163	Філядельфія, Па.	25
5	78	Майнерсвилл, Па.	23
6	120	Аліквіппа, Па.	20
7	346	Клівленд, Огайо	20
8	292	Детройт, Мич.	19
9	233	Лорейн, Огайо	18
10	83	Філядельфія, Па	17
11	94	Гамтрамк, Мич.	17
12	271	Елмайра, Н. Й.	17
13	473	Монтреаль, Квібек	17
14	25	Джерзі Сиտі, Н. Дж.	16
15	240	Клівленд, Огайо	16
16	277	Гартфорд, Конн.	16
17	379	Чікаґо, Ілл.	16
18	47	Бетлегем, Па.	15
19	121	Ром, Н. Й.	15
20	175	Детройт, Мич.	15
21	204	Ню Йорк, Н. Й.	15
22	336	Клівленд, Огайо	15
23	59	Бріджпорт, Конн.	14
24	70	Джерзі Сиտі, Н. Дж.	14
25	432	Торонто, Онт.	14
26	171	Джерзі Сиտі, Н. Дж.	13
27	173	Вілмінґтон, Дел.	13
28	283	Обирн, Н. Й.	13
29	434	Монтреаль, Квіб.	13
30	133	Нюарк, Н. Дж.	12
31	291	Клівленд, Огайо	12
32	295	Акрон, Огайо	12
33	364	Клівленд, Огайо	12
34	375	Філядельфія, Па.	12
35	489	Ню Йорк, Н. Й.	12
36	32	Філядельфія, Па.	11
37	76	Нюарк, Н. Дж.	11
38	146	Детройт, Мич.	11
39	161	Ембридж, Па.	11
40	238	Бостон, Масс.	11
41	261	Вільямставн, Н. Дж.	11
42	287	Джерзі Сиտі, Н. Дж.	11
43	316	Рочестер, Н. Й.	11
44	372	Плейнфілд, Н. Дж.	11
45	374	Бостон, Масс.	11
46	13	Вотервліт, Н. Й.	10
47	42	Пассейк, Н. Дж.	10
48	113	Дерри, Па.	10
49	242	Фраквілл, Па.	10
50	340	Нюарк, Н. Дж.	10
51	442	Торонто, Онт.	10
52	465	Ляшин, Квіб.	10

НАЙКРАЩІ ОРҐАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЧЕРВНЯ 1977 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Організатор	Відд. Ч.	Здобув членів
1	І. Одежинський	153	40
2	М. Ольшанський	51	35
3	Т. Дуда 163	163	25
4	І. Петрунцьо	78	23
5	В. Рефт	120	20
6	С. Глоговський (пок.)	346	20
7	П. Федик	292	18
8	Р. Татарський	94	17
9	І. Чопко	271	17
10	Віра Баніт	473	17
11	Квітка Стецюк	25	16
12	С. Горалевський	106	16
13	М. Кіґічак	240	16
14	М. Семків	379	16
15	Анна Гарас	47	15
16	В. Кобіто	121	15
17	В. Палідвор	204	15
18	Б. Зорич	432	14
19	Т. Сливінський	59	13
20	Стела Раєн	171	13
21	П. Щерба	173	13
22	Марія Дейчаківська	233	13
23	О. Гаврішків	283	13
25	Віра Напора	291	12
26	С. Мотрович	295	12
27	М. Шпитко	489	12
28	М. Шеремета	70	11
29	А. Кушнір	83	11
30	Я. Леськів	133	11
31	А. Джула	161	11
32	Анна Ремік	238	11
33	П. Аркотин	261	11
34	В. Гавриляк	316	11
35	В. Шмагло	336	11
36	Й. Ярема	372	11
37	В. Гетманський	374	11
38	Текля Мороз	465	11
39	П. Шевчук	13	10
40	Юлія Демчук	70	10
41	Г. Корб'як	146	10
42	Я. Базюк	175	10
43	О. Чабан	242	10
44	С. Левицький	442	10
45	А. Іванюк	106	10

СТЕПАН ГАВРИШ,
головний організатор

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Чергові „Десятники" передконвенційної членської кампанії

Джерзі Сити — Проголошуючи передконвенційну кампанію на 1977 рік, Екзекутивний Комітету УНСоюзу схвалив, крім звичайних нагород і бонусів, також ряд відзначень для всіх союзовців, які придбають в передконвенційному році перших десять нових членів. Всі нові „Десятники" автоматично стають членами „Клюбу Будівничих УНСоюзу" а курсантів останнього 7-го центрального курсу зараховується до спеціяльного Клюбу „П'ятсотників".

З приємністю подаємо в шостому з ряду списку тринадцять (щасливе число) прізвищ нових „Десятників", які стали ними в липні ц.р., а саме: головний радний інж. Анатолій Дорошенко з Відділу 114 в Чікаго придбав 19 членів, Михайло Сорока — секретар 136 Відділу в Палатайн, Ілл. придбав 19 членів, Тимко Бутрей — секретар 164 Відділу в Бервік, Па. — придбав 14 членів, Андрій Іванюк організатор і голова 106 Відділу в Чікаго — придбав 13 членів, Олекса Продивус — секретар 356 Відділу в Небраска, Омага — предбав 13 членів, пані Олена Олек — секретарка 22 Відділу в Чікаго — придбала 12 членів, Павло Прокопенко — секретар 89 Відділу в Рочестері, Н.Й., — придбав 12 членів, Іван Пригода — секретар 200 Відділу в Ню Йорку — придбав 12 членів, Дмитро Галонзка — секретар 307 Відділу в Бостоні, Массачусетс — придбав 11 членів, Роман Припхан — секретар 399 Відділу в Чикаго — придбав 11 членів, пані Марія Кульчицька — секретарка 8 Відділу в Йонкерсі, Н.Й., — придбала 10 членів, Петро Головачук — секретар 42 Відділу в Пассейку, Н. Дж. — придбав 10 членів і Семен Кравець — секретар 277 Відділу в Гартфорді, Конн. — придбав 10 членів.

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ

„ДЕСЯТНИКИ" МІСЯЦЯ ЛИПНЯ 1977 Р.

А. Дорошенко 114 — 19

М. Сорока 136 — 19

Т. Бутрей 164 — 14

А. Іванюк 106 — 13

Олена Олек 22 — 12

І. Пригода 200 — 12

Д. Галонжка 307 — 11

Р. Припхан 399 — 11

Марія Кульчицька 8 — 10

П. Головачук 42 — 10

С. Кравець 277 — 10

Знимок не прислали:

О. Продивус (356)

і П. Прокопенко (89).

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано

Іванна та Богданна Ткач держать свою сестричку Христину. Всі три вони та їхні батьки Василь і Евгенія Ткач, замешкалі в Савтгейт, Міч., є членами 292 Відділу УНСоюзу в Детройті, Міч.

Варвара Махновська, нова членка 270-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Сити та її мати Анна Махновська. Варвару Махновську, доню Анни та Юрія Махновських, записали в члени УНСоюзу бабуня і дідусь Анна і Генрик Махновські.

Петро Юрій Кірчей, новий член 367-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н. Й. на руках у батька Івана та матері Софії. Вся родина Кірчеїв є членами УНСоюзу.

Стефанія Костик, доня Петра та Анни Костик, нова членка 70-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Сити, Н. Дж.

Оля Костик, доня Петра і Анни Костик, нова членка 70-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Сити, Н. Дж.

Ляриса Надія Крижанівська, доня д-ра Юрія та Христини Крижанівських, нова членка 437-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н. Й.

Лев Тарасенко, новий член 200-го Відділу УНСоюзу в Озон Парку, Н. Й. Вписала Лева в члени УНСоюзу його мати Антонина Тарасенко, також членка УНСоюзу.

Христофер Іван Гові, син Роберта та Льорейн Гові, наймолодший член 163-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії. Обдарували Христофера грамотою УНСоюзу дідуньо та бабуня Іван і Гелена Криницькі.

Стефан М. Гавроняк мол., син Стефана і Марії Гавроняк, новий член 42-го Відділу УНСоюзу в Пассейку, Н. Дж.

Надія Хоростіль, доня Євгена та Павлини Хоростіль, учениця 1-ої кляси, членка 440-го Відділу УНСоюзу в Торонті, Онт.

Роман Хоростіль, син Євгена та Павлини Хоростіль, учень 6-ої кляси, член 440-го Відділу в Торонті, Онт.

Лукія Костелло, доня Люсі Костелло, нова членка 304-го Відділу УНСоюзу в Боффало, Н. Й. Вписали в члени Лукію Костелло дідусь і бабуся Василь та Марія Сивенькі.

Маркіян Хоростіль, син Євгена та Павлини Хоростіль, учень 5-ої кляси, член 440-го Відділу УНСоюзу в Торонті, Онт.

Данило Івась Луків, син Соні та Ігоря Луків, новий член з третього союзового покоління 14-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж. Вписали Данилка в члени УНСоюзу бабуня та дідусь Стефанія й Іван Луків.

Євген Йосиф Марків мол. син Ольги та Євгена Марків, новий член 268-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії, Па. Вписала в члени УНСоюзу свого внука Євгена бабуня пані Ольга Терлецька.

Багатомовний лист

Відділ Ч:61. Вісконси Деллс, 2 серпня 1977.
Дарія Малюк
510 Ілліноіс Еве,
Вісконсин Деллс, Віск.

До
Головного Уряду УНСоюзу,
Вп. П. В. Сохан, Гол. Секретар,
Джерзі Сиrі, Н. Дж.

Високоповажний Пане Головний Секретарю!

Ми одержали від Головного Уряду 22 чеки дивіденд для членів нашого Відділу УНС, на загальну суму дол. 127.30, які в 100 від. згідно Вашим апелем наші члени складають на „Фонд Наглої Потреби". Думаємо, що Ви знаєте, як тяжко не раз переконати людей про потребу піддержати працю наших культурно-освітніх, політичних чи допомогових установ грошевими пожертвами. Таких проблем ми у Вісконсин Деллс не маємо. Всі наші громадяни щороку складають свій добровільний даток на наші центральні громадські установи, СКВУ, УККА, Фонд Наглої Потреби УНС і інші, які від десяти років на терені діяння нашого Відділу збирає п. Іван Малюк, член суспільник нашого Відділу.

В прилозі пересилаємо чеки дивіденд і листу жертводавців, та просимо листу жертводавців помістити в Трибуні УНС, як приклад зрозуміння тяжкої праці наших установ в обороні нашого нескореного народу на Рідних Землях, та добра нашої діяспорної України.

З Союзовим привітом
Дарія Малюк
Секретар

ЛИСТА

жертводавців дивіденд на Фонд Наглої Потреби, членів 61-го Відділу УНС, у Вінсканин Деллс, Віск.

Осип Запухляк	$ 15.90
Осип Запухляк	12.00
Ірина Запухляк	5.20
Іван Запухлях	5.00
Анастазія Запухляк	5.00
Романа Кузик	5.30
Юрій Кузик	10.60
Мирон Кузик	3.50
Зенон Кузик	3.50
Роман Кузик	3.50
Іван Лущак	10.60
Іван Лущак	1.50
Теодозія Лущак	1.50
Михайло Лущак	5.40
Никола Лущак	3.40
Дарія Малюк	7.50
Іван Малюк	1.50
Віра Скібіцька	15.90
Тарас Скібіцький	3.50
Уляна Скібіцька	3.50
Ляриса Яцків	1.75
Вікторія Яцків	1.75
Разом:	$ 127.30

Дарія Малюк, секр.

Загальні Збори 106-го Відділу УНСоюзу в Чікаґо

Загальні Збори 106-го Відділу-Братства св. о. Николая в Чікаґо відбулись 3-го квітня ц. р. в Домі Відділів УНСоюзу при 843 Н. Вестерн евеню.

До Президії на предсідника обрано Степана Горалевського, а на секретаря М. Маланюка. Члени Відділу виявили повне зацікавлення працею Управи і на залі буда поважна їх кількість.

Голова Відділу Андрій Іванюк, звітуючи про пророблену працю, зазначив, що Відділ святкує до кінця 1977 року свій Ювілей. Якраз минуло 70 років від його оснування і він став першим в Чікаґо.

Звітодавець зазначив тепер, що союзова праця натрапляє на поважні труднощі, бо нажаль, молоде покоління не надто цікавиться національно — громадськими організаціями, а тому нових членів здобувається тяжко. Проте, при допомозі інших членів Управи, зокрема пана Горалевського, Відділ здобув належну кількість членів та в цей спосіб діловий 1976 рік закінчено з добрим вислідом. Рік 1977 є передконвенційним. Управа докладе всіх старань, щоби здобути більше число нових членів!

Секретар Відділу мгр В. Ничай в звіті заявив, що члени Братства повинні бути горді, бо наш Відділ постав перший в Чікаго тому 70 років! Піонерами його були о. Струтинський, д-р Сіменович та інші. З того часу почало розвиватися культурно-громадське життя в Чікаґо. Цей Ювілей Управа Відділу плянує належно відсвяткувати та помістити в Альманаху Союзу відповідну статтю для вшанування цих заслужених діячів. Звітодавець в діловому році виконував все, що входило в ділянку відділової секретарської роботи. Відділ нараховує понад 400 членів. Потішаючим є це, що нові члени вибирають поліси на поважні суми до 5,000 дол. включно. Не дивлячись на певні труднощі, мгр Ничай вірить, що Відділ їх переможе й майбутнє буде краще, але тут допомогти мусять усі члени.

Касир М. Марчук звітував коротко. Зазначив, що касове діловодство було ведене згідно приписів. Касові обороти виносили:

а). Приходи — 17,349.12 дол.

б). Розходи 16,816.57 дол.

Розрахунки з Централею Відділ робив своєчасно, а співпраця з іншими членами Управи була ділова, дружня й братерська.

Після короткої дискусії, на внесок Контрольної комісії, одноголосно уділено абсолюторію уступаючій Управі Відділу. З черги, на пропозицію п. М. Кекіша, до Управи на 1977 рік обрано: А. Іванюк — голова, Ст. Горалевський — заступник голови, мгр В. Ничай — секретар, д-р Б. Олексюк — заступник секретаря, М. Маланюк — рекордовий секретар, М. Марчук — касир; до Контрольної Комісії ввійшли: Павло Костів, Микола Кекіш, Татіяна Кухар, Мих. Томків, Іван Дедьо.

В точці внески і запити п. Іванюк, дякуючи Зборам за вибір від себе і Управи, приобіцяв докласти всіх зусиль, щоби рік 1977 для Відділу був ще більш успішним.

Загальні Збори закінчено молитвою і приреченням новообраної Управи Відділу.

М.М.

Зустріч із Іреною Феденишин

Денвер (в.а.) — В неділю 26-го червня українська католицька парафія в Денвері уряджувала свій церковний пікнік в Чісман парку, що на нього прибула більшість нашої громади.

Несподіванку зробила нам малярка Ірена Феденишин з Нюарку, яка в тому часі перебувала в Кольорадо в купелевій місцевості Айдаго Спрінгс. Вона привезла зі собою коло 40 праць-образів, що їх виставила на тому пікніку. Стиль її це акварелі, які дали нам багато насолоди, бо віяло з них рідними сторонами — споминами. Крім краєвидів багато у неї квітів, поміж ними домінують, дорогі кожному з нас маки.

Громада наша відносно мала, віддалена далеко від більших наших скупчень, тому дуже рідко хто нас відвідує, а головно із мистецького світу. Тому наша громада вдячна Ірені Феденишин, що вона дала нам нагоду пізнати себе як мистця, чим справила нам велику приємність. Добре, що вона свої твори возить зі собою, щоби як трапиться нагода, показати їх нашим громадам, не чекаючи на спеціяльні підготови та приготування.

Думаю, що й інші наші мистці повинні возити свої твори зі собою, а зокрема, якщо переїжджають через малі наші осередки, щоби в цей спосіб запізнати українські громади зі своїми творами.

ЗНАЧЕННЯ УКРАЇНИ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Америці, але й всім українцям по цілому світі, бо американські картографічні видавництва, використовуючи таке становище американського уряду до України, вони не тільки не подають України на політичній мапі, але й кплять собі з мапи ОН і України як нації.

Нам здається, коли американський уряд підписав і ратифікував чартер ОН, коли ,,Юнайтед Статус ет Лардж'' і ,,Еверімен'с Юнайтед Нейшенс'' трактують Україну як географічно—політичну одиницю та як члена ОН, і коли американський уряд подає на державних політичних картах навіть найменші колонії в світі, то ми, українці, як громадяни Америки, маємо повне право і обов'язок домагатися від нашого уряду, щоби він подавав Україну на своїх політичних мапах, тим більше, що наші сини, будучи в рядах американської армії, боронили Америку і клали свої буйні голови на полях бою під час Другої світової війни в Европі, як рівнож в Кореї і В'єтнамі.

Україна на політичній карті має дуже великий національний і моральний вплив на нашу молодь, а рівночасно це є доброю зброєю в руках наших студентів в боротьбі з ігнорантами-професорами, які дуже часто перекручують історичні факти про Україну. Брак України на політичних мапах дає стимул нашій молоді до думання і розважання, чому Україна, як велика нація, не є трактована як інші державні народи світу. Тому нічого дивного, що великий відсоток нашої молоді ставиться байдуже до України, до її славної історії в минулому, до своєї рідної мови.

Коли свого часу сенатор Вайлі поставив був внесок на форум Конгресу, щоби позбавити Україну членства в ОН, тоді українці поставилися неґативно до його пропозиції. Це є доказ, що ми думаємо по державницькому, хоч знаємо, що Україна є тільки лялькою в руках московських окупантів. Ми віримо, що прийде час упадку колоніяльної імперії на Сході Европи і в Об'єднаних Націях засяде властивий господар вільної і незалежної України.

Не заколисуймо себе потіхою, що в американському Конгресі відзначується кожного року Свято Державности України 22 січня, що губернатори стейтів і посадники міст підписують декларацію в справі української державности та що вони дозволяють вивішувати українські прапори на державних будинках. Ми радо вітаємо, коли наші сенатори і конгресмени на національних імпрезах і бенкетах підносять думку, що Україна, як член ОН, має повне право існувати як держава і незалежна нація.

Джентелменство американських сенаторів, конгресменів і політичних діячів відносно України треба приймати як дуже цінну монету, бо приятелів нам треба мати якнайбільше. Однак ми, як дозріла нація, мусимо підходити до українського питання реально і по державницьки та домагатися від наших сенаторів і конгресменів, щоби американський уряд трактував Україну як державу і як націю, як рівнож подавав її на політичній мапі, яку видає Державний департамент.

Протягом шести років від початку 1971 р., УІС домагалася від Державного департаменту, щоби він подавав Україну у своєму офіціозі, себто, у ,,Статусі оф ди Ворлд'с Нейшенс'', як члена Об'єднаних Націй і як республіку СССР. Завдяки конгресменам Йошуа Айльберґові з Філядельфії і Робертові Роєві з Ню Джерзі, сенаторові Робертові Тефтові мол. з Огайо і деяким іншим сенаторам і конгресменам, Державний департамент у згаданому офіціозі за 1976 р. подав ясно і недвозначно, що Україна і Білорусь є членами ОН і республіками Совєтського Союзу. Перед тим цей офіціоз рік річно писав, що ,,Хоча Україна і Білорусь є членами ОН, американський уряд трактує їх тільки як частини Совєтського Союзу''.

Цей змодифікований параграф вказує, що президент Форд, до якого УІС внесла була апеляцію в справі України з причини як подано вгорі у згаданому ,,Статусі'', пішов на зустріч вимогам українців.

Використовуючи змодифікований абзац в ,,Статусі'', мапу ОН і джерела подані в цій статті, ми уважаємо, що Українська Національна Рада, СКВУ, Український Гарвард, УККА, Т-во Українських Істориків, Т-во Українських Правників, наші політичні і суспільно-громадські організації повинні влаштовувати доповіді для громадян, студентів і молоді на тему значення України на політичних мапах та заохочувати їх до акції писання листів-протестів до видавництв атласів і шкільних підручників з домаганням, щоби вони подавали Україну на політичних мапах і описували її об'єктивно під кожним аспектом.

РІШЕНО ОРГАНІЗУВАТИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

української точки зору вона буде підготовляти майбутніх провідників нашого суспільного життя в діяспорі.

Гімназія буде фінансуватися з трьох джерел: 1) Оплати за навчання, 2) Фонди збирані Т-вом ,,Українська Гімназія", 3) Субсидії та дотації. Для переведення цієї цілі в життя створено тут, на Учительській Конференції у Мюнхені, Товариство ,,Українська Гімназія". Це Товариство взяло на себе завдання збирати фонди та робити всі заходи для того, щоб Гімназія постала якнайскоріше.

До Тимчасової Управи Т-ва обрано: голова — мґр Антін Мельник (голова КОУГЦУ та ЦПУЕН, Німеччина); заступники голови — д-р Роман Дражньовський (голова Педагогічного Осередку СКВУ та Шкільної Ради УККА, ЗСА), проф. д-р Григорій Васькович (продекан Філософічного факультету УВУ та голова Т-ва ,,Рідна Школа", Німеччина), Богдан Марченко (голова Спілки Українських Вчителів і Виховників у Великій Британії), сот. Богдан Панчук (Канада); секретар — мґр Володимир Леник (шкільний референт КОУГЦУ та ЦПУЕН, Німеччина); фінансовий референт — мґр Віра Дратвінська (шкільний референт Українського Центрального Громадського Комітету Франції); член — Маруся Когут (Бельгія). В Управі залишено два місця для заступників голови з Австралії та Південної Америки.

До Контрольної Комісії ввійшли: мґр Володимир Дідович (гол. секретар УВУ, Німеччина), як голова і мґр Остап Винницький (містоголова КУК та Товариства Професіоналістів і Підприємців в Торонто, Канада), д-р Ігор Гурин (секретар Шкільної Ради УККА, ЗСА), д-р Володимир Косик (заст. голови УЦГКФ, Франція), проф. д-р Роман Трач (секретар Педагогічного Осередку СКВУ, ЗСА).

Члени Т-ва ,,Українська Гімназія" в різних країнах зобов'язуються платити річні вкладки у наступній висоті: ЗСА — 60. — ам. дол., Канада — 60. — кан. дол., Австралія — 50, — австр. дол., Німеччина — 100. — НМ, Англія — 12. — фунтів, Франція — 120. — фр., Бельгія — 1,000. — б. фр., з других европейських країн рівновартість 100. — НМ, з Південної Америки по змозі.

Повищі вкладки є мінімальні. Окремі члени можуть з власної волі платити більше. Статут, який готується, буде передбачувати почесних членів та членів-меценатів. Управа Товариства просить всіх заінтересованих осіб зголошуватися в члени та подавати адреси осіб, які бажали б стати членами для співпраці у створенні української гімназії.

Управа Товариства відбула 24 липня 1977 р. своє перше засідання і вирішила ряд актуальних справ, а головно, що тимчасовим осідком Т-ва є Мюнхен, що члени будуть вплачувати вкладки на конта відкриті в країнах їх поселення та що Секретаріят буде видавати Інформаційний листок для членства.

Адреса Секретаріяту Т-ва є: Ukrainisches Gymnasium, Isarring 11, 8000 Munchen 40. W. Germany.

За Тимчасову Управу:

мґр Антін Мельник (в.р.) — голова

мґр Володимир Леник (в.р.) — секретар

СОЦІО-ЛІНҐВІСТИЧНИЙ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

моги, крім власного населення, — коли на її землях у часі Другої світової війни знайшлися аж два окупанти, один не кращий від другого: німці й москалі? І пан Оляг повинен би згати, що коли українці проголосили під час німецької окупації 1941 р. незалежність України у Львові, — то вони не могли бути ,,коляборантами!''...

Заля була помітно задоволена моєю відповіддю, у слід за чим мені на підмогу зголосилася ціла гурма дискутантів. Проф. Вердот з Бельгії сказав, що: ,,Переслідування в Україні існують, бо 1972 р. були масові арешти, а щодо мови, то він сам переконався, будучи на могилі Шевченка в Каневі, й шукаючи за українськими книжками в його ж таки заповіднику. Їх не було, коли не врахувати пропаґандивні брошурки, решта ж були московські. В Україні!!! Ото ж треба признати, що московських книжок в Україні 80 відс., а це й є ,,лінгвіцид'' — слово, яке винайшов саме проф. Рудницький, український славіст! Проф. Ляфон з Монпеліє заперечив, щоб доповідачка ,,брехала'', бо він ,,дістає ,,Ест Европеен'', у якому подані точні дані русифікації в Україні й в інших республіках СССР''. При тому підмітив, що ,,доповідачка трималася своєї вузької теми й не згадувала СССР, а перший спровокував дискусію про СССР не хто інший, як саме п. Оляг''. Крапку над ,,і'' поставила молода і, здається, ліва ,,окситанка'', яка запитала чи п. Оляг українець, а коли він відповів, що він ,,зі сусідньої держави'', то вона сказала, що про мовну політику в Україні можуть говорити виключно українці, або ці, що її ведуть, а не сторонні народи!...

Була вже пізня пора й предсідник мусів закрити дискусію, але до мене й далі підходили різні люди з найрізнішими запитаннями. Поміж ними проф. Аркасіль із Барсельони присівся до мого стола в їдальні й просив про франко й англомовні видання про Україну, й зокрема про мову. Я подала йому ,,Історію України Грушевського французькою мовою й Енциклопедію англійською мовами, а про ,,лінгвіцид'' дала йому найкраще джерело: проф. Рудницького. Виявилося, що він з ним познайомився під час свого побуту в Канаді та не мав слів захоплення про нього. Просив теж висилати йому ,,українiку'', якою він цікавиться. Другим цікавим розмовником був проф. Георг Кремніц з Мюнстеру, який ,,чув щось'' про унікальний у світі ,,еміграційний УВУ'', якого адресу я йому написала, бо він хоче його відвідати. А проф. Ремон Мужон з Торонто признався, що завдяки українському проф. Ед. Бурстинському (непевна, чи він добре вимовив), він говорив перед українськими студентами про ,,двомовність'' у Канаді.

Ось так бурхливо закінчився мій виступ на ,,соціолінгвістичному'' конгресі, де учасники більше цікавилися політикою, як мовними запозиченнями!... Тому, хто з наших людей хоче корисно й дешево провести вакаційний час - хай їде на будь-який конґрес! Це куди цікавіше від бездумного ,,опалювання'', чи ,,мокнення'' у морі...Так, як це зробив 17-річний Яре' а Гуцалюк, що приїхавши з батьками до Европи, побував на конгресі ,,медальоманів"• в Англії, як знову ж таки єдиний з українців, власник збірки медалів і орденів, у тому й українських стрілецьких, УНР-івських та УП-івських.

• Збирачі ,,історичних військових мілітарій'' у графстві Йорку.

Совєтський атомовий корабель-криголом досягнув північного бігуна

Москва. — Інформаційні засоби Совєтського Союзу повідомили у середу, 17-го серпня ц.р., що їхній атомовий корабель - криголом ,,Арктіка" досягнув, перший раз в історії, північного бігуна. Пресова аґенція СССР ТАСС інформує, що це сталося перший раз в історії судноплавства, що корабель досягнув тієї цілі. ,,Арктіка", 25,000-тонновий корабель СССР, добився до північного бігуна у вівторок, 16-го серпня ц.р. о год. 9-й вечором і тим самим, як каже ТАСС, гідно відзначив 60-річницю большевицької Жовтневої революції, яку обходять в СССР цього року. На покладі 460-футового криголому, яким командував капітан Юрій С. Кухієв, знаходився також міністер торговельної фльоти СССР Тімофей Б. Ґудзенко. Цим досягненням правдоподібно Совєтський Союз бажав задемонструвати зріст можливостей совєтської фльоти маневрувати в полярних морях і перехід від звичайних кораблів-криголомів до атомових, які куди сильніші від їхніх попередників. Корабель ,,Арктіка" раніше виконував свою службу у водах Сибіру. Другий подібний корабель будується тепер в Балтійських доках біля Ленінграду. Кореспондент ,,Ню Йорк Таймсу" Теодор Шабат інформує, що Совєтський Союз є покищо одинокою країною, яка розпоряджає атомовими криголомами, потрібними для прочищування портів в північних частинах країни. З'єднані Стейти Америки, територія яких положена більше на південь, не бачать покищо потреби для побудови таких кораблів, бо таку службу цілком добре досі виконували звичайні криголоми, ,,Полярна Зірка" і подібні.

Одинокою країною, яка придивляється до розвитку совєтського атомового криголомного корабельного будівництва, є Канада, яка потребує таких кораблів для праці в заливі св. Лоренса, східньому побережжі і арктичних водах.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Марії з Бонків Пасічняк

пересилаємо 25.00 долярів на цілі НТШ.

Д-р Володимир і Марія КОГУТЯКИ

Комітет св. Софії — Патріяршого Фонду в Гантері, Н. Й.

повідомляє широкі кола Мирянства, що в понеділок, 15-го серпня ц. р. згинув трагічно

бл. п.

ІВАН ВОЛОДИМИР КОБЗЯР

член нашого Комітету.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 20-го серпня 1977 р., о год. 9-ій ранку з похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя, а після Служби Божої на місцевий цвинтар у Гантері, Н. Й.

•

Дружині і Рідні Покійного висловлюємо щирі вирази співчуття.

Замість квітів на могилу Покійного, просимо складати пожертви на св. Софію — Патріярший Фонд.

Комітет

Ділимось дуже сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що після короткої, але тяжкої недуги, 22-го липня 1977 року, помер в шпиталі в Сантіаго, Чіле, Півд. Америка, на 67-му році життя, Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

бл. п.

ЯРОСЛАВ АНТОН ДІДУК

народжений 23-го липня 1910 р. у Львові.

ПОХОРОНЕНИЙ в день свого народження, 23-го липня 1977 р., на міському цвинтарі в Сантіяго.

•

На сороковий день смерти ЗАУПОКІЙНА ВІДПРАВА відбудеться в середу, 31-го серпня ц. р., о 9-ій ранку в церкві св. Архистратига Михаїла у Вунсакет, Р. Ай.

Зажурена родина:

дружина — НАТАЛІЯ ОЛЕКСАНДРА з дому МОРОЗ
сини — БОРИС, МАРКО
донька — ГАНУСЯ
невістки — ВІВ'ЯНА, БЕТІ
внуки — АНДРІЙ, МИКОЛА, ОЛЕКСАНДРА, ПАВЛІТА, ГНАТ
та ближча і дальша Родина в Америці і Україні

Address: Av. Ricardo Lyon, 3198 Santiago, Chile So. America

Замість квітів на могилу

бл. п. Покійного Івана Володимира Кобзяра

Родина просить складати пожертви на Спортове Товариство „Чорноморська Січ", Фонд св. Софії та інші громадські цілі.

В пошану та пам'ять померлого

бл. п. проф. Михайла Губчака

б. директора української гімназії в Тернополі

складаю 25.00 долярів

на Harvard University Ukrainian Study Fund

1581 - 83 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138.

Д-р Теодозій СЕНЬКІВСЬКИЙ

Центральна Управа Організації Державного Відродження України

повідомляє всіх Членів ОДВУ і Братніх Організацій, що дня 15-го серпня 1977 р., трагічно згинув у Гантері, Н. Й., відданий член ОДВУ

сл. п.

ІВАН ВОЛОДИМИР КОБЗЯР

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 20-го серпня 1977 р. на місцевому цвинтарі в Гантері.

•

Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Центральна Управа ОДВУ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Односельчанами і Приятелями, яка надійшла з рідної Бойківщини, села Коростова, що там 11-го березня 1977 р. відійшов у Вічність на 87-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і ПРИЯТЕЛЬ

бл. п.

БАЖАН ТИМОФІЙ

Горем прибиті:

дружина ЕВА
дочка АННА з родиною
дочка ЯРОСЛАВА з родиною
і приятель БОГДАН з родиною в Ню Йорку

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства.

Впреп. о. декан Петро Огірко, Вельмидостойний Член ФКУ, відслужить вісімнадцяту Заупокійну Святу Літургію, в п'ятницю, 9-го вересня 1977 року, о год. 8-ій ранком, в УКЦеркві Царя Христа, в Бостоні, Масс., за Бл. П.:

МИХАЙЛА ОВЧИННИКА
АНДРІЯ ЖИТИНСЬКОГО
БОРИСА МАТУШЕВСЬКОГО
ВАСИЛЯ ПАДАЛКУ
ЮРІЯ МАТУШЕВСЬКОГО
ІВАНА ЛУЧКОВСЬКОГО

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. декан П. Огірко 14 жовтня 1977 року.

•

Впреп. о. монс. Петро Мельничук, духовний опікун і Меценат ФКУ, відслужить двадцять четверту Заупокійну Святу Літургію, в неділю, 11 вересня 1977 року, в УКЦеркві св. Михаїла, в Балтиморі, Мд., за Бл. П.:

ЯВДОКІЮ Е. КРИВУ-СТАШКІВ
МИХАЙЛА ЗАРИЦЬКОГО
ЕФРОЗИНУ ЗАРИЦЬКУ
ФЕДОРА ЛОЗИНСЬКОГО
КАТЕРИНУ НЕХОТЯЙ
МАРІЮ ДЕЦИК

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. монс. П. Мельничук 9-го жовтня 1977 року.

•

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за покійних наших друзів. Де б Ви не були, помоліться в часі відправ Заупокійних Богослужб, щоб поєднатись з нами в поході молитов за тих, що творили добро.

Вічна пам'ять померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

Членам ОбВУА та всім кол. Воякам Українського Війська подаємо потрясаюче сумну вістку, що 15-го липня 1977 року у Гантері, Н. Й. згинув трагічно в автомобілевій катастрофі, наш Незабутній Побратим по Зброї

СВ. П.

ІВАН ВОЛОДИМИР КОБЗЯР

кол. член підпільних бойових Організацій УВО й ОУН, учасник збройної війни за Українську Державність, видатний футболіст, на еміграції в ЗСА діяльний член Нюйоркського Відділу ОбВУА, щедрий жертвувач на щорічний Дар Українському Воєнному Інвалідові та загально шанований громадянин.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Достойній Опечаленій Родині передаємо сердечні вислови глибокого співчуття.

Кол. Вояків закликаємо до участі в похоронних відправах.

Управа ОбВУА — Відділ Ню Йорк

Повідомляємо всіх Членів Українського Визвольного Фронту та Українське Громадянство, що 15-го серпня 1977 р. у Скрентоні, Па., відійшов у Вічність на 57-му році життя

сл. п.

МИХАЙЛО СТАСИШИН

нар. в селі Будилів, Тернопільська область, Україна.

В глибокому смутку залишені:

дружина — ПАРАНЬКА
дочки — КЕТЕРИНА і ҐЕНЯ
син — МИКОЛА
та сестра — МАҐДА в Україні

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 18-го серпня 1977 року.

•

Дружині Покійного і Дітям висловлюємо наші найглибші співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Організації Українського Визвольного Фронту

Перша зустріч зі Союзівкою

Почавши розлогими просторами західнього побережжя, цьогорічна наша вакаційна прогулянка креслила свій шлях через Ню Орлінс,. то знову через мальовничий південь, з його лісами та озерами, через Фльориду, зелену столицю Вашінгтон та Ню Йорк до Кетскільських гір та лісів на славну відпочинкову оселю Українського Народного Союзу, Союзівку.

Ми з нетерпінням спішили просторами великого американського континенту на нашу першу зустріч з тією знаною українською відпочинковою оселею, яка манить до себе кожного року численних гостей та приймає їх з такою ж дбайливістю та ширістю, як здібна гостити лише щира українська господиня.

Гористою доріжкою, поміж лісові хащі, ялиці та смереки ми таксівкою десь о півночі в'їздили на Союзівку і опинились перед головним входом до гостинниці. Вийшовши з таксівки, нас обняло чисте, гірське повітря і огорнуло повним спокоєм, який нісся звідусіль та вже з перших хвилин створював в нас повний відпруження та спокою стан, який був для нас так бажаним після цілоденної подорожі.

Першим, кого ми зустріли в гостинниці Союзівки, був невтомний головний організатор УНС п. Степан Гавриш. Тому, що була пізня пора й урядування на Союзівці було на цей день закінчене, нам довелося шукати шляхів та контакту з управителем Союзівки, п. Володимиром Квасом, для свого зголошення та одержання зарезервованого нами приміщення. Ми одначе всі справи успішно полагодили, що завдячуємо в першу чергу посередництву п. Степана Гавриша, який представив нас управителеві п. Володимирові Квасові, якого ми, на жаль, були тоді змушені збудити.

Можемо сміло сказати, що Союзівка зустріла нас з далекого Лос Анджелесу, щиро з одвертими раменами.

Нашу першу ніч на Союзівці ми спали блаженним сном. Спокій та літні пахощі лісу свіжими подихами влітали, вливались в нашу кімнату через відкриті вікна та наповнювали її ароматом гірської ночі.

Наш перший ранок зустрів нас ярким соняшним промінням, яке пробиваючись через крісласті гілля дерев, заглядало до нас і через вікна , та немов манило на двір, на природу.

Перед нами розгорнулась у повній своїй красі чудова гірська панорама, немов би справжніх українських Карпат. Гірські, покриті лісами, верхи та полонини, гуцульська церква та серед лісу статечно розміщені гостинниці оселі, деякі з яких відрізнялися своєю гуцульською архітектурою та різьбою, чистенькі доріжки та хіднички простяглись серед дерев та квітників біля яких гордо, мов вартові стояли стрункі ліхтарі, вкороновані дерев'яними дашками неначе легіні крисанями.

Ідучи на сніданок, нашу увагу полонили величні пам'ятники Тарасові Шевченкові, Лесі Українці та гетьманові І. Мазепі. Згадуємо, що протягом минулого дня ми вже мали раз нагоду вклонитись великому українському національному пророкові Тарасові Шевченкові біля його пам'ятника у Вашінґтоні, а сьогодні знову клонимо наші голови перед його пам'ятником на Союзівці. Усвідомлюємо собі, що ініціятива та акція здвигнення цих двох пам'ятників належать таки Українському Народному Союзові, українській братній установі, яка від самих початків її створення піклується збереженням нашої національної спадщини та гідности.

Їдальня на Союзівці також своєрідна і мистецька галерія. Ми в своїх перших кроках у ній звернули увагу на велику збірку образів пензлів визначних українських мистців-малярів. Їх образи в цій їдальні густо розвішані по стінах та гармонізують з вишитими стилізованими одягами молоденьких українських студенток і студентів, які проводять тут свої вакації, услуговуючи гостям під час сніданків, обідів та вечер, що вони виконують вправно і уміло.

Смачний та здоровий харч, взірцевий порядок та легка, невимушена і справжня українська атмосфера з першого дня створюють почуття, що ваші вакації на Союзівці є найкращі з усіх, які вам досі доводилось проводити, бо ці вакації є справжні ваші, рідні-українські вакації, де ви на кожнім кроці, в кожній хвилині відчуваєте питому лише українцям гостинність та піклування. Все це ми відчули вже в перший день нашого побуту.

Незабутніми були хвилини, коли ми після сніданку, чи після обіду виходили на прогулянку по лісі. В ці хвилини нам завжди дотримував товариства гідний ,,репрезентант'' свого господаря Кваса, молодий та завжди приязний пес ,,Чемний''. Він завжди ступав попереду, скеровував нас на правильні стежинки та давав нам до зрозуміння, що відповідальність за нашу безпеку у ці хвилини спочиває на нім. Прогулянки на Союзівці давали багато насолоди милуватись природою. Ми збирали сочисті ягідки черниць, шукали за грибами та відпочивали. Ми завжди верталися з прогулянок свіжі та повні енергії і внутрішнього вдоволення. Помимо того, що літній сезон на Союзівці ще не був почався, всюди була активність. Після сніданку, молоді учасниці та учасники тенісового табору спішили на тенісові площі, де під керівництвом відомих інструкторів Зенона Снилика та Юрія Савчака розпочинали день спортовими вправами, готувались на майбутніх чемпіонів. З нашої веранди ми зупиняли свій взір на достойних секретарях Відділів УНСоюзу, які з течками в руках спішили на чергові виклади організаційного курсу, який в тому часі відбувався на Союзівці. Ми стежили уважно за курсантами і зокрема за їх інструкторами та керівниками курсу: головним організатором Степаном Гавришем та головним секретарем Володимиром Сохaном, які від ранку до пізньої ночі жили і турбувались союзовими справами. Здавалося, що їхній день праці становив не вісім, але шістнадцять,а то й двадцять годин. Ми подивляли ту ідейну завзятість обох панів і розуміли в ті хвилини причину росту УНСоюзу. Ми приглядались та подивляли працьовитість інших членів екзекутиви головного предсідника п. Йосипа Лисогора. Це все скріплювало у нас віру, що наша найбільша установа, УНСоюз свого динамічного поступу не зупинить ніколи.

Мальовничі краєвиди Союзівки манили до себе завжди наших мистців-малярів. Також і в днях нашого перебування на оселі ми зустрінули та стежили за творчою працею одного з них, невтомного та відданого українській палітрі маестра Михайла Мороза. Він стояв велично та впевнено закріплював на полотні вправними мазками пензля контури гуцульської нової церкви. І я, спостерігаючи за повним творчого пориву маестром, та огортаючи зором панораму гір, лісів і будівель, які були такі близькі та рідні, на хвилину забував про дійсність: мені ввижались верхи рідних Карпат, полонини, Ворохта, Косів, Космач.

Пишу ці свої враження в тіні південно-каліфорнійських скелистих гір та вічнозелених пальм, і в уяві, наче на екрані, набирають яскравих форм образи чарівних краєвидів Союзівки та привітних облич осіб, яких ми там в ці дні пізнали.

Така то наша Союзівка! Наш побут на ній не останній і ми повернемо туди ще не раз. Ми повернемо туди, де панує щира українська атмосфера, де зустрічається та єднається в українських родинах наша дорога молодь. Ми повернемо туди, де збережено шматок рідної землі — України. Моя дружина Марійка і я повернемо на Союзівку, де кріпне наша українська душа та де наші люди відпочивають та набирають нової сили і творчі енергії.

Лос Анджелес, Каліфорнія 28-го липня 1977

Святополк Шумський

ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ!

В 1969 році Головний Екзекутивний Комітет УНС, для відзначення 75-річчя цієї першої і найбільшої української установи у Новому Світі, проголосив до своїх членів і всього українського громадянства Америки і Канади заклик: ,,В пошані до піонерів — лицем до молоді!''

Від того часу пройшло вже 9 років і часто чуємо запит: що властиво доброго учинив, або робить Батько-Союз для своїх молодих членів, або взагалі для української молоді? Про піонерів менше говорять.

Коли б я мав у тій статті вираховувати всі блага і допомогу, що їх одержала наша молодь від УНСоюзу тільки за тих 8 років, то мусів би писати книгу. Тоді треба було б подати цифри приділених стипендій для студентів коледжів і університетів, які вже давно перейшли сто тисяч долярів. Треба було б згадати кожнорічні нагороди для градуантів шкіл українознавства, покриття коштів курсів українознавства на Союзівці. Там також кожного року відбуваються табори для дітей — хлопців і дівчат. музично вокальні курси, тенісові табори, школа гри на бандурі, школа фотографів та інші курси. Всі ці акції потребують фінансової допомоги і її радо уділює якраз Батько-Союз. А чи можна поминути працівників Союзівки? Це також наша молодь і за 25 років існування цього клаптика української землі в Кетскильських горах, або,як популчрно називають Союзівку ,,малої України в Америці'', найменше одна тисяча молодих хлопців і дівчат з усіх стейтів Америки, а також інших країн, знайшли там працю. Вони не лише здобули фінанси на студії, але мали нагоду провести літо — вакації у своєму рідному, українському середовищі, нав'язати знайомство з ровесниками інших місцевостей і опісля подружитись та закласти нові українські родини. Десятки з колишніх працівників Союзівки, знайшовши дружину-українку, або мужа-українця, завдячують це якраз Союзівці . Сотні працівників. Союзівки, колишніх ,,замітайлів'', ,,діш вашерів'', кельнерок та інших працівників - сьогодні є професіоналістами на високих становищах, як лікарі, професори високих шкіл, адвокати, інженери.

Як я вже згадав на вступі, не збираюсь у цій статті подавати циферні дані про допомогу УНСоюзу для молоді за останні роки, а обмежуся лише до перших шести місяців цього передконвенційного року. В травні цього року Стипендійна Комісія розглянула майже дві сотні прохань на стипендії для студентів коледжів і університетів. Стипендійний фонд УНСоюзу виносив лише 15.000 долярів, але щоби прийти з допомогою студіюючій нашій молоді — членам УНСоюзу, Комісія признала стипендії для 112 студентів на загальну суму 16.800 долярів. Опісля, в першому тижні червня Екзекутивний Комітет приділив грошеві нагороди для 85 випускників двох десятків шкіл українознавства на загальну суму 2.125 долярів. В тому самому часі признано грошеві нагороди на суму 1.000.00 долярів для шести градуантів двох українських середніх шкіл (українські гайскули в Детройті і Ню Йорку). Разом в тому так короткому часі УНС приділив фінансову допомогу 203 студентам і студенткам на загальну суму 19.925 долярів. Чи це не є відповідь на клич: ,,Лицем до молоді''?

У цей сам час кортить запитати критиків: а що одержала наша молодь в тому часі від комерційних асекураційних установ, які стипендії? Не є таємницею, що поважна частина наших земляків—патріотів не належить до українських братських союзів, але забезпечені з родинами, і то на поважні суми, у чужих комерційних установах.

Згадаємо тут тільки коротко про те, що є — як кажуть — ,,намацальне''. В дійсності ж бо цілий Український Народний Союз можна б оправдано назвати організацією для української молоді. Це ж з думкою про долю дітей та їх майбутнє УНСоюз забезпечує їх самих та їх батьків. Не зчислив би всіх випадків, в яких забезпечення батьків в УНСоюзі було єдиним рятунком для дітей, які з Божої волі стали сиротами. Свою увагу до молоді УНСоюз виявив також тим, що в систему свого забезпечення включив окрему ,,коледжову'' грамоту, що вже само по собі пригадує батькам потребу завчасу подбати про вищу освіту для своєї дитини та її в якійсь мірі гарантувати.

Цей короткий реєстр того ,,Лицем до молоді'' в системі і праці УНСоюзу можна б доповнити безліччю інших фактів і акцій, зокрема, коли мова про виховання молоді та збереження її для своїх батьків і своєї громади. Вже в зарані свого існування УНСоюз дбав про це ,,наше майбутнє'', як часто називається молодь, виховуючи її батьків на свідомих свого роду і народу громадян. У 20-их роках УНСоюз почав видавати журнал ,,Цьвітку'' для дітвори, що був попередницею сьогоднішньої ,,Веселки'', яка завдяки УНСоюзові вже 24 роки є головним посібником домашнього і шкільного українського виховання нашої дітвори і молоді.

Кажуть, що до серця і розуму батька чи матері найлегше дійти за посередництвом їхньої дитини. В таких обставинах незбагненною таємницею залишається факт що ще багато українських батьків не взяли собі ні до серця ні до розуму того союзового гасла ,,Лицем до молоді'' та не стали самі членами УНСоюзу і не вписали до нього своїх дітей.

Степан Гавриш

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

У Бавнд Бруку посвятили пам'ятник сл. п. проф. Ю. Пундика

Бавнд Брук, Н. Дж. — У понеділок, 4-го липня, саме в День Американської Незалежности, відбулося величаве відкриття пам'ятника на могилі св. п. проф. Юрія Пундика, професора Стейтового колледжу в Гіббінгу, Мінн., який помер 28-го жовтня 1973 року.

Св. п. проф. Юрій Пундик

Покійний народився 4-го листопада 1918 р в селі Печірне, біля Крем'янця на Волині. У 1938 р. закінчив Духовну Семінарію в Крем'янці. Переслідуваний польською владою був змушений переїхати до Берліну. У 1941 р. повернувся знову на свою улюблену Волинь, де похоронив свого рідного брата, на початку 1943 р.,який загинув в місті Ланівцях, коли Українська Повстанська Армія перебирала районову друкарню і перевозила її в незнані ліси Волині. Доля не дозволила йому перебувати на рідних землях. У 1944р. залишив Батьківщину, опинившись в таборі втікачів в Зальзбургу (Австрія), де включився в українське громадське та політичне життя, як також редагував газету ,,Промінь".До Америки прибув у 1949 року, а в 1955 р. закінчив з найвищим відзначенням Мінесотський університет.

Посвячення пам'ятника довершив о.протопр. Артемій Селепина - голова Консисторії УПЦеркви в Америці в сослуженні о. Василя Іващука, диригента хору проф. Івана Паливоди. Як рівнож на це посвячення пам'ятника прибула з Мінеаполісу дружина Покійного з двома донями та сином, Олег Жданович - голова Проводу ПУН, численні друзі зі Союзу Ветеранів Українського Резистансу, головно з Міннеаполісу, Ню Йорку, Філядельфії та Боффало,як рівнож численні гості з Америки та Канади, добрі знайомі Покійного.

Після урочистих посвячень пам'ятника, відбулася трапеза з участю понад 100 осіб, присутніх у місцевій залі при церкві в Бавнд Бруку.

Трапезу відкрив молитвою о.протопр. А.Селепина, а нею проводив курінний Максим Скорупський, який в вступному слові закликав друзів та знайомих, щоби віддати пошану Покійному - створити фонд і видати окремий збірник статтей, розкинених по численних журналах чи газетах по цілому світі, як рівнож ще досі не друкованих його творів.

З черги промовляв добре знайомий ще з молодечих літ з крем'янецької Духовної Семінарії та на еміграції Олег Жданович - голова ПУН, підверджуючи концепцію свого попереднього доповідача, щоби видати такі твори, які вже варта було б започаткувати. Відтак, від Головної Команди Союзу Ветеранів Українського Резистансу, промовляв сот. Іларіон Поліщук, а від родини Надя Каркоць з Міннесоти, як рівнож дир. Роман Крупка з Ню Йорку. Дружина Покійного Марія Пундик та дочка Леся подякувала всім присутнім за участь. А на останку проф. І. Паливода підтвердив добру думку промовців видати тривалу книгу статтей і творів Покійного.

Трапезу закінчено збіркою на покриття коштів творів Покійного та відспівано ,,Вічная Пам'ять".

А. Домарацький

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

В. ЛІСОВИЙ СТВЕРДЖУЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

названу дату в центральних республіканських газетах (,,Радянська Україна'', ,,Правда України'' і „Вечірний Київ") з'явилося коротке повідомлення... ,,За проведення ворожої соціялістичному ладові діяльність і у зв'язку з справою Добоша притягнуті до кримінальної відповідальності Світличний І.О., Чорновіл В. М., Сверстюк Є. О. та інші. Слідство триває"...

Насамперед щодо характеру звинувачень. В чому могла полягати ,,ворожа соціялістичному ладові'' діяльність названих людей? В яких злочинних зв'язках з Добошем міг бути хто-небудь з них?... Ніхто з них навіть своїм становищем в суспільстві (це переважно діячі літератури і культури) не міг мати доступу до таких даних...

Тут аж ніяк не мусять виставлятися арґументи, що оскільки погляди звинувачених носять ,,ворожий" характер, то з ними не можна ознайомлювати народ. Бо це означатиме, що суд не довіряє народові, а отже перестає бути народним і стає антинародною установою. Адже і слідчі і судді, безперечно дотримуються того погляду, що інтерес робітничого класу є єдиним орієнтиром для діяльності наших партійних і державних установ. Чому ж тоді боятися ознайомлювати зі всіма матеріялами судової справи цей робітничий клас?..."

Далі Лісовий розповідає про становище, яке утворилося в Україні після смерти Сталіна, про сподівання українського народу та про те що з цього вийшло. Він пише:

,,У середовищі української інтеліґенції з'явилась надія, що після критики культу особи, в здійсненні національної політики нарешті послідовно буде проводитись принцип інтернаціоналізму, а не насильна нівеляція етнічних ознак. Здавалося, що нарешті над українською інтеліґенцією перестане тяжити віковічний фатум: як тільки вона хоч трохи відійде від попереднього побоїща, як тільки в ній з'явиться щось мужнє і чесне, як знову її вирубують до корення, даючи життя лише псевдоінтеліґенції і псевдокультурі".

Такі сподівання, каже Лісовий, показалися неоправдані, бо знову повернулись часи, коли ,,усе національне, як мова, одяг, звички, тощо, тільки тому, що воно національне попадає тим самим в розряд страшного, всеядного, кривавого націоналізму". Лісовий дає приклади і запитує:

,,Чи збірка поезій Ліни Костенко ,,Зоряний інтеграл" є антирадянською? Чи Миколa Воробйова? Чи твори нині заарештованого Василя Стуса чи Євгена Сверстюка? Може антирадянським є твір ,,Ітернаціоналізм чи русифікація?" І. Дзюби?"

Своє звернення Лісовий кінчає такими словами:

,,Оскільки мені добре відомі погляди і діяльність більшості з-поміж заарештованих, оскільки я не вважаю ці погляди і діяльність антирадянськими, поділяю їх, то — в ім'я задоволення покликів мого власного сумління, прошу заарештувати і судити мене також.

Член КПРС, кандидат філософських наук, науковий співробітник Інституту Філософії АН УРСР В. С. Лісовий".

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будуґність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого ґлена!

ТАРЗАН, Ч. 7804. Рятунок

Рятуй мене, Тарзане!!

Ну!.. Ти врятований, Помпусе!